

ИВАН ОВЧАРОВ

ВЕДНЪЖ, ПРЕЗ ЛЯТОТО

*Слънцето - отсечен врат.
Гийом Аполинер*

Когато
слънцето напомня не „отсечен врат“,
а всъщност: агнето след заколение,
тогава,
пред една бургаска тоалетна,
ме питат:
„Написа ли си новото стихотворение?“...
Не помня вече агнето небесно
под кой клепач за малко скрих,
ала въпросът се разжари
като внезапен изход...

Да те споходи щастие
не е
като да дойде гост очакван...

Дори не мислих и дали
въпросът беше някак по-естествен
с невинността си...
Просто свети!...
За цял живот достатъчен.

МАРКО ИЛИЕВ

ВТОРИЧНОТО ПОЛИВАРИАНТНО КОНЦЕПТУИРАНЕ НА ДРАМАТУРГИЧНИ И НЕДРАМАТУРГИЧНИ АРХИТЕКСТОВЕ

Из книгата на Марко Илиев
„Отново“ (театрални и филмови
пристрастия), изд. „Онгъл“, Ва-
рна, 2012 г.

Колкото и откровен да е
стремятът ни за обективност, в
изкуството субективизмът пре-
обладава в значителна степен,
включително и в дефинирането
на изкуството и неговите разно-
видности. Придържайки се към
заявеното още в заглавието на
книгата „пристрастие“, аз и в този
текст ще изхождам от възприето-
то от мен разбиране за изкуство,
разглеждано в двуделна същност-
на характеристика, като подража-
телно и претворително (концеп-
туално) изкуство. Подражателно
за мен е не само това изкуство,
при което даден автор подража-
ва на друг или на други автори,
но и животоописателното, жи-
вотоподражателното изкуство.
Към тази двуделна класификация
аз се придържам и като автор, и
като прочитател (от прочит). И
субективно, и обективно, за мен
съществуват два вида изкуство –
животоописателното (подража-
телно) и концептуално (претво-

рително). Преобладаващата част
от изкуството, което се прави не
само у нас, но и в света, е живото-
подражателно. При това, не само
от творческо безсилие или от ко-
мерсиални съображения. Има и
талантливи автори, които страдат
от животоподражателен синдром
в изкуството и робуват на тради-
ционни възгледи за приемствен-
ност, за непреходност и други
подобни заблуди, включително и
идеологемни.

Не оспорвам правото на съз-
даване и потребление на подра-
жателно изкуство, както от плу-
ралистични съображения, така и
от възможността архипродукти-
те на това изкуство да бъдат до-
пълнително, вторично концеп-
туирани, наред с концептуално
създадените първообрази. Всяка
творба на талантлив автор, пред-
лагащ съавторство, може да бъде
вторично концептуирана в най-
различни (поливариантни) прет-
ворявания, в някои случаи дори и
от един и същ претворител. Един
от случаите, за които се сещам в
момента е двукратното вторич-
но концептуиране на Шекспиро-
вия „Хамлет“ от Вили Цанков, и

то в един и същ театър, „Стоян
Бъчваров“-Варна, първото през
50-те години на 20-ти век, а вто-
рото през първото десетилетие на
21-ви век. Първото беше тотално
отречено от критиката, тъй като
времето тогава беше тоталитарно.
Всяко вторично концептуиране и
в наши дни, при твърде разшире-
ната интерпретативна практика,
може да бъде възхвалявано или
неодобрявано, но не и идеоло-
гемно отричано. Това насърчи
в голяма степен много театрали
да елиминират автоцензурата си
и да предприемат кой по-плаха,
кой по-смела радикализация на
театралната креативност. Радика-
лизацията се започна с една
по-разширена практика на вто-
рично концептуиране, значител-
но закъсняло у нас, в сравнение с
духовно свободните от столетия
култури. За сметка на това, про-
цесът на радикализация у нас се
разви с динамиката на „бум“ и за
около две десетилетия вече диша-
ме в тила на водещите театрали
в света. Възможно е и да преувел-
чавам, но го правя насърчи-
телно. Най-голям принос в това

Живко Дончев - Посейдон

ВАНЯ КОЛЕВА

ПОЕТИЧНО-МУЗИКАЛНИЯТ ДУЕТ НА АЛЕКСЕЙ ФИЛИМОНОВ И ВЛАДИМИР СТОЯНОВ

Издадени едновременно на бъл-
гарски и на руски език, книгата „Си-
ренива гроза“ на поета, критик и
изследовател на руската литература
Алексей Филимонов, или „Люляко-
ва стихия“, според преводача и със-
тавител Владимир Стоянов, както и
книгата „Колкото глътка живот“,
или „Плоток жизни“, на поета бард
Владимир Стоянов, излизат със съ-
действието на Международния бъл-
гаристичен център на Великотър-
новския университет „Св. св. Кирил
и Методий“ и отдел „Поезия“ на спи-
сание „Аврора“, Санкт-Петербург.

Бъв всяка от поетическите кни-

ги са включени по два критически
текста – в качеството им на пред-
говор и послеслов, които обзорно
представят твореца и неговото Сло-
во. В „Сиренива гроза“/„Люлякова
стихия“ това са прочитите на Влади-
мир Стоянов – „Люлякова стихия“
или победата на рождеството над
вечния мрак“, и на доц. Христо Бон-
джолов – „Ход с коня“. Съответно в
„Колкото глътка живот“/„Плоток
жизни“ встъплението е на Алексей
Филимонов – „Разговор с пророка“.
За поезията на Владимир Стоянов,
а послесловът е на проф. Радослав

На стр. 8

НАД 10 ХИЛЯДИ ЗРИТЕЛИ СТАНАХА СВИДЕТЕЛИ НА 50 СЪБИТИЯ В XX МЕЖДУНАРОДЕН ТЕАТРАЛЕН ФЕСТИВАЛ „ВАРНЕНСКО ЛЯТО“

12 юни бе последният ден на
20-ия Международен театрал-
ен фестивал „Варненско лято“.
Юбилейното му издание доказва,
че за двете десетилетия на свое-
то съществуване фестивалът е
изградил вярна публика и отново
над 10 хиляди зрители са посети-
ли наситената му програма.

XX Международен театрален
фестивал „Варненско лято“ 2012
мина под знака на юбилеите и
кръглите цифри. Сред 50-те съ-
бития на фестивалната програма,

8 бяха международните заглавия.
Българската публика за първи
път имаше възможността да види
едни от новаторите на световния
съвременен театър като Джона-
тан Бъроуз и Матео Фарджион от
Обединеното кралство с „Лекция
за пет пари“ и „Пиеза за кравата“,
както и изтънчения хореограф от
Германия Раймунд Хог с поетич-
ното соло за изключителния Ема-
нуел Егермонт „Един следобед“.
За първи път в България гостува

На стр. 10

АНТОЛОГИЯ „МАНУСКРИПТ – КИЛ“

ГЕОРГИ
КОНСТАНТИНОВ

ЛЮБОВ
ОТ ПРЪВ ПОГЛЕД

Не зная дали
любовта е съляпа,
но винаги има
светло начало...
Любов от пръв поглед.
Любов от първа чаша.
Любов от първо „ало“...
Как се казват?
Мога ли да взема
номера на джисесема?
Нека се видим!
Ало!...
Романтично начало.
И край необясним.
Влюбваш се
в непознат.
Намразваш
любим.

Любов от пръв поглед.
Не зная дали
любовта е съляпа,
но винаги има
светло начало...
Любов от пръв поглед.
Любов от първа чаша.
Любов от първо „ало“...
Как се казват?
Мога ли да взема
номера на джисесема?
Нека се видим!
Ало!...
Романтично начало.
И край необясним.
Влюбваш се
в непознат.
Намразваш
любим.

На стр. 4

КУЛТУРЕН КАЛЕЙДОСКОП

В СДРУЖЕНИЕТО НА ПИСАТЕЛИТЕ - ВАРНА ПРЕЗ ЮНИ

На 1 юни бе проведена литературна вечер, посветена на Международния ден на детето, с участието на Веселина Цанкова, Райна Пенева, Руска Даскалова, Дима Димитрова, Катя Бакърджиева и други писатели с книги за деца. Включиха се и младите творци от Детска литературна

школа „Движение“ към Сдружението на писателите с ръководител Мариан Желев, както и от Театрално студио „Шанс“ с ръководител Христо Христов.

Лиричен петък на 8 юни - Иван Овчаров представи книгата на поетесата Лидия Ковачева „Сезони на съдбата“.

15 юни - лиричен петък с книгата на Иван Едрев „Отвъд съня“, представена от Симеон Илиев.

На 20 и 22 юни младите актьори от Театрално студио „Шанс“ с ръководител Христо Христов изпълниха своя спектакъл „Варненски автори и още нещо“, в който са включени творби на Емил Иванов, Красимир Машев, Валери Петров, Марко Ганчев, Людмил Станев, Петър Алипиев, Даниела Викторова, Ванилин Гавраилов, Йордан Радичков, Бернар Кортес и други.

29 юни - първи за деня спектакъл на традиционния Пътуващ театър на поезията в градинката зад часовника в центъра на Варна. Вторият спектакъл ще започне следобед в залата на Община Суворово в гр. Суворово от 15 часа. Водещ - актьорът Пламен Георгиев.

В навечерието на 24 май нашите колеги, членове на Сдружение на писателите-Варна, АНГЕЛ ДЮЛГЕРОВ и АЛЕКСАНДЪР ЧАКЪРОВ бяха удостоени с „Награда Варна“. ЧЕСТИТО!

КИЛ

ТЕАТРАЛНИ И ФИЛМОВИ ПРИСТРАСТИЯ С МАРКО ИЛИЕВ

Марко Илиев - българист, доктор по филология, поет, белетрист, литературен критик и теоретик, е известен с пристрастията си към театралния живот.

Неговите журналистически статии и критически изследвания, посветени на знакови за развитието на българския театър постановки, са публикувани както в местни и национални вестници, списани, алманаси и други периодични издания, така и в книгата му „Театрални и филмови пристрастия“. Нейното продължение със заглавие „Отново театрални и филмови пристрастия“ излезе съвсем наскоро в издателство „Онгъл“, Варна.

Авторът защитава тезата за подчертано динамичното развитие на различните видове изкуства в посттоталитарния период, предизвикано и съпътствано от взаимното им проникване, жанрово разграждане и в крайна сметка обогатяването им с нови съвременни естетики. Авторът разглежда този сложен процес както в перспектива, така и в ретроспектива, завръщайки се към свои критически текстове от различни периоди през последните десет-дванадесет години за постановки както на Варненския драматичен театър, така и на театри в София, Русе и други градове.

Рецензиите, любопитни сами по себе си и като свидетел на своето време, открояват театралната ерудиция на автора и уменията му не само да регистрира и интерпретира събитията, но и да улавя и обобщава тенденциите в развитието на българския театър, при това в контекста на европейския или световния театър.

Интерес представляват сравненията между продукции на

нев, Стоян Радев, Малин Кръстев и редица други познати имена от артистичната сцена.

Показателни за амбициите на книгата са заглавия като: „Фарсова разновидност на Тетъра на абсурда“, „Свят на фобии и смърт извън пределите на четирите стени и най-вече между тях“, „Гъжните внушения на Чеховата комедия“, „Мисловните параболи на Пинтър“, „Черното русо на „Сфумато“ - духовна визия от психеографики“, „Духът на Радичков като „части от цялото“ на фестивала“, „Вторичното поливалентно концептуизиране на драматургични и недраматургични архитектурни и недратургични архитектурни“.

В края на книгата, след толкова текстове, посветени на други, Марко Илиев публикува и един свой авторски материал за спектакъл с видео под наслов „Празните стаи“, който допълва представата за авторската рецепция за театър.

Предлагайки на читателя едно духовно пътешествие из българския театър, „Отново театрални и филмови пристрастия“ на Марко Илиев внушава още със заглавието си посланието, че единствено връщането назад, единствено вглеждането отново във вече случилото се, би могло да ни гарантира, че сме разбрали какво всъщност е станало с нас и защо. В изкуството и не само. Книгата има приносен характер както за историята на българския театър, така и за критическото мислене за театър у нас.

ВЪРХОВИ ПОСТАНОВКИ ПО ГЪОТЕ, ШЕКСПИР И МАКС ФРИШ

От 18 до 22 май Драматичен театър „Стоян Бъчваров“ представи своите върхови постановки по знакови текстове на световни автори, каквито са Йохан Волфганг фон Гьоте, Уилям Шекспир и Макс Фриш.

„Фауст“ в интерпретацията на звездната двойка актьори Михаил Мутафов (Фауст) и Стоян Радев (Мефистофел), е първата българска постановка на това класическо произведение, подчертано модерно инсценирана от режисьорката Лилия Абаджиева, подкрепена от забележителната сценография на Васил Абаджиев, предизвикала оправдан интерес в театралните среди и спечелила няколко номинации за наградата ИКАР 2010, както и 2 награди от Международния фестивал „Сцена на кръстопът“ 2010 - за режисура и най-добро представление на голяма сцена.

Последва „Ричард III“ от Уилям Шекспир на режисьора проф. Пламен Марков - постановката, която безпрецедентно събра 3 от наградите ИКАР 2012 - за главна мъжка роля на Стоян Радев, за авторска музика на Калин Николов и за майсторско техническо осъществяване на Драматичен театър „Стоян Бъчваров“. Сценографията и костюмите на Мира Каланова са следващото безспорно достойнство на „Ричард III“.

И след тези срещи дойде ред и на един друг известен герой - Дон Жуан, но не кой да е Дон Жуан, а Дон Жуан от „Дон Жуан или Любовта към геометрията“ на Макс Фриш. В най-новата постановка на Драматичен театър „Стоян Бъчваров“ режисьорът Георги Михалков вражда и текстове от Жан-Батист Молиер, Салвадор Дали, Луиджи Пирандело и Жорж Юлгар, за да получи магнетичен микс от слово, визия и движение. Допринесоха за това сценографията на Петър Митев, хореографията на Ива Караманчева, костюмите на Петър Митев и Стоян Радев, музиката на Веселина и Иван Драголови, актьорите Владислав Виолинов (Дон Жуан), Мариела Станчева (Доня Анна), Гергана Плетнъова (Миранда), Веселина Михалкова (Селестин) и всички останали.

НАГРАДИ ЗА 24 МАЙ НА ТВОРЦИ ОТ ТЕАТРАЛНО-МУЗИКАЛЕН ПРОДУЦЕНТСКИ ЦЕНТЪР ВАРНА

По повод 24 май, Празника на българската култура и славянската писменост, с високи награди бяха удостоени творци от Театрално-музикален продуцентски център Варна. На тържествена церемония във Фестивалния и конгресен център, състояла се на 22 май, награда „Варна“ от Община Варна, най-престижното отличие на нашия град, получиха балетната режисьорка доц. д-р Желка Табакова, актьорът Стоян Радев и диригентът Иван Филев.

Балетната режисьорка Желка Табакова бе отличена с награда „Варна“ за постановката и хореографията на балета „Лешникотрошачката“ на сцената на Държавна опера Варна и по повод 25-годишната ѝ творческа дейност.

На актьора от Драматичен театър „Стоян Бъчваров“ Стоян Радев бе връчена награда „Варна“ за майсторско пресъздаване на образа на „Ричард III“ в едноименния спектакъл по Шекспир. За своя „Ричард III“ Стоян Радев стана неотдавна носител и на приза на Съюза на артистите в България за главна мъжка роля ИКАР 2012.

Диригентът Иван Филев прие награда „Варна“ за диригентската си дейност и по повод неговата 70-годишнина.

Сценографът на Театрално-музикален продуцентски център Варна Тодор Игнатов прибави към досегашните си 3 награди „Варна“ и Почетен знак с лента на кмета на Община Варна за високи постижения в областта на художествената култура, за популяри-

зиране на драматичното и оперното изкуство във Варна, страната и чужбина, за дългогодишната си сценографска дейност и по повод неговата 60-годишнина.

ДЕБЮТ НА АРСЕНИЙ АРСОВ И ПЛАМЕН ДИМИТРОВ В „ТОСКА“

На 30 май завесата се вдигна

Арсений Арсов

за „Тоска“, една от най-популярните творби на Джакомо Пучини. За първи път в ролите на Каварадоси и Барон Скарпия се превъплатаха съответно солистите на Държавна опера Варна Арсений Арсов и Пламен Димитров. И за двете партии години наред бяха

канени артисти на гастроли, сега вече варненци ще имат възможност по-често да се наслаждават на прекрасната музика в интерпретация на наши солисти.

С дебюта си в ролята на Каварадоси известният варненски тенор Арсений Арсов отбелязва 30 успешни творчески години. Свързан с оперните театри в София и Варна, той е пъл на различни сцени в три континента. Съюзът на българските музикални и танцови дейци оповести преди 24 май, че удостоява със „Златна лира“ 2012 солиста на Държавна опера Варна за високи художествени постижения, популяризиране на българското оперно изкуство по света и дългогодишната му творческа дейност. Наградата му бе връчена след спектакъла.

В интервю за предаването „Утро в нашия град“ на ТВ „Черно

Пламен Димитров

море“, излъчено на 28 май, Арсений Арсов каза, че приема наградата от професионалната гилдия като високо признание и с удовлетворение ще я прибави към наградата „Варна“ и останалите отличия, които притежава. Той благодари още и на Даниела Димова, директор на Театрално-музикален продуцентски център Варна, за възможността да развива творческото си амплуа с драматични тенорови партии, дебютирайки неотдавна като Манрико в „Трубадур“ и сега в ролята на Каварадоси в „Тоска“. За сериозния преход от лиричен към драматичен репертоар тенорът се подготвя повече от година. „Когато избирах да следвам Музикална академия вместо Френска филология, не знаех колко много труд изисква оперното пеене. То е едно непрекъснато усъвършенстване, но не е винаги победа. За себе си съм разбрал, че артистът има най-голям успех тогава, когато играе това, което носи у себе си. Това е тайната“, сподели Арсений Арсов.

КУЛТУРЕН КАЛЕЙДОСКОП

АКЦЕНТИТЕ НА ОПЕРА
В ЛЕТНИЯ ТЕАТЪР –
ВАРНА 2012

Опера в Летния театър от **20 юни до 17 август** е третото издание на най-новия варненски музикален фестивал, възстановил през 2010 г. прекъснатата за 20 години традиция на редовните оперни спектакли в Летния театър. В двете си досегашни издания Опера в Летния театър се оказва едно от кулминационните музикални събития за лятото, което привлича многобройна публика от страната и чужбина и достойно представя Варна като кандидат за европейска столица на културата 2019. Отново се срещаме със световноизвестни оперни творци, които включиха нашия фестивал в натоварената си програма, приобщавайки по този начин варненската към световната оперна сцена. Престиж на оперните празници придават звездни оперни гласове като Мария Драгани (Италия), Бойко Цветанов (Швейцария, България), Агунда Кулаева (Русия),

Италия, Михаил Казаков от Русия и секретар Любомир Пеловски от България, даде висока оценка за съвременните иновативни и гъвкави решения, вписването в ландшафтния контекст и екологичните страни на неговия проект за Многофункционална спортна зала с 1300-2000 зрители места в Мездра. За същия проект арх. Веков, преподавател във ВСУ „Черноризец Храбър“ по реконструкция на сгради, търговски и бизнес сгради, дизайн в архитектурата и интериор, получи и Специалната награда на Финландското посолство в София.

В рамките на студентския конкурс на триеналето бяха отличени и три дипломни работи на възпитаници на ВСУ „Черноризец Храбър“: Джуро Змайевич от Сърбия – втора награда и сребърен медал за музей и бизнес сграда на пристанище Варна; Матия Джедович, също от Сърбия – награда от декана на архитектурния факултет на УАСГ и Йордан Любенов от Варна – награда на председателя на САБ за 5-звезден хотел на пристанище Варна. Ръководители и на трите

концерт от турнето е в Истанбул. Младите талантиливи и влюбени в музиката оркестранти ще представят изключително разнообразна, включваща различни музикални стилове и епохи програма.

Концертът във Варна бе на 9 юни в зала 1 на Фестивалния и конгресен център. Публиката чу произведения от Йохан Щраус – увертюра „Прилепът“, Антонин

сърцето на САЩ от един българин и неговата съпруга. Българинът е Калин Чонев, син на основателя на представителния смесен хор „Морски звуци“ и на Международния майски хоров конкурс „Проф. Георги Димитров“ във Варна Марин Чонев.

Днес „Варна интернешънъл“ е лидер в музикалната индустрия и по-специално в организацията на

академията се представиха още няколко концертни изяви на младите изпълнители.

Младите американски оркестранти бяха настанени в семействата на възпитаници на Първа езикова гимназия и на Хуманитарната гимназия. Така, освен че се запознаха с музикалното всекидневие на своите варненски връстници и с работата на техните музикални педагози, те имаха възможност да добият безценни впечатления от начина на живот и бита на съвременното българско семейство.

„КОГАТО ИМА ЗАЩО...” –
КОНЦЕРТ
НА БЕЛОСЛАВА

С участието на Живко Петров, Антони Рикев, Димитър Семов и „Арена Оркестра“ с концертмайстор Пламена Жекова

Гастрол на Салона на изкуствата – НДК

На 11 юни в зала 1 на Фестивален и конгресен център се състоя варненската премиера на новия албум на Белослава, осяществена съвместно със Салона на изкуствата на НДК.

След шест години нетърпеливо чакане на третия студийен албум на звездата, тази пролет дойде моментът феновете ѝ да го чуят – а сега и на живо в зала 1 на Фестивален и конгресен център, на варненската му премиера.

Ето как звучи поканата с думите на самата Белослава:

„Каним всички на официална премиера на третия албум „Когато има защо...” и във Варна, сред звуците на аристократичния „Арена Оркестра“ с концертмайстор Пламена Жекова, духа на оживялото акустично диско и комбинацията на музиканти от нивото на световната сцена.”

Музикален продуцент и автор на музиката в „Когато има защо...” е Живко Петров. А във Варна, освен Белослава и него, на сцената видяхме още и Антони Рикев, Димитър Семов, „Арена Оркестра”.

„Музиката в албума прилича на късен летен следобед, пълен с чисти звуци между истински приятели”, казва Белослава за „Когато има защо...”. Албумът събира някои от любимите ни и познати песни от последните години, като „Празен поглед”, „Supper Girl”, „Всяка година по същото време...” и др.

ОЛГА БОЕВА – Фестивален и конгресен център

КАСТИНГ ЗА АКТЬОРИ
НА 11 ЮЛИ

Драматичен театър „Стоян Бъчваров” търси нови лица за попълнение на актьорския си състав. **На 11 юли 2012 г. от 10:00 ч.** в сградата на театъра ще се проведе кастинг за артисти – мъже. При представяне на подготовения от кандидатите материал по избор може да участват ваши партньори или да ви партнират колеги от Варненския театър.

Заявяване за участие със CV до 09.07.2012 г. на e mail: drama_varna@yahoo.com и тел: 052 66 96 41

ТЕАТРАЛНО-МУЗИКАЛЕН ПРОДЮСЕНТСКИ ЦЕНТЪР - ВАРНА

ДЪРЖАВНА ОПЕРА ВАРНА

ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА И СПОРТА

представят

Опера в Летния Театър 2012

трето издание

КАРМЕН опера от Жорж Бизе Директор: Мария Драгани (Италия) Репетиция: Мария Драгани (Италия) Състав: Антонио де Палма (Италия) Фернандо Коста (Италия) Даниел Дамянов (България) Димитър Станчев (България) Линка Стоянова (България) Димитринка Райчева (България) Свилен Николов (България) Пламен Димитров (България) Евгений Станимиров (България) Ирина Жекова (България) Даниела Димова (България) Олга Михайлова-Динова (България) Валерий Георгиев (България) Елена Чавдарова-Иса (България) Цветелина Малджанска (България) и други ще сътворят за нас възбудяващи музикални преживявания на открито, сред естествените зелени кулиси на Летния театър в Морска градина.	ТУРАНДОТ - ПРЕМИЕРА опера от Джакомо Пучини Директор: Мария Драгани (Италия) Репетиция: Мария Драгани (Италия) Състав: Антонио де Палма (Италия) Фернандо Коста (Италия) Даниел Дамянов (България) Димитър Станчев (България) Линка Стоянова (България) Димитринка Райчева (България) Свилен Николов (България) Пламен Димитров (България) Евгений Станимиров (България) Ирина Жекова (България) Даниела Димова (България) Олга Михайлова-Динова (България) Валерий Георгиев (България) Елена Чавдарова-Иса (България) Цветелина Малджанска (България) и други ще сътворят за нас възбудяващи музикални преживявания на открито, сред естествените зелени кулиси на Летния театър в Морска градина.	ДОН КАРЛОС - ПРЕМИЕРА опера от Джузеппе Верди Директор: Мария Драгани (Италия) Репетиция: Мария Драгани (Италия) Състав: Антонио де Палма (Италия) Фернандо Коста (Италия) Даниел Дамянов (България) Димитър Станчев (България) Линка Стоянова (България) Димитринка Райчева (България) Свилен Николов (България) Пламен Димитров (България) Евгений Станимиров (България) Ирина Жекова (България) Даниела Димова (България) Олга Михайлова-Динова (България) Валерий Георгиев (България) Елена Чавдарова-Иса (България) Цветелина Малджанска (България) и други ще сътворят за нас възбудяващи музикални преживявания на открито, сред естествените зелени кулиси на Летния театър в Морска градина.
---	---	---

10 август, 21.00 ч.

ВЕСЕЛАТА ВДОВИЦА

опера от Жорж Бизе

Директор: Мария Драгани (Италия)

Репетиция: Мария Драгани (Италия)

Състав:

Антонио де Палма (Италия)

Фернандо Коста (Италия)

Даниел Дамянов (България)

Димитър Станчев (България)

Линка Стоянова (България)

Димитринка Райчева (България)

Свилен Николов (България)

Пламен Димитров (България)

Евгений Станимиров (България)

Ирина Жекова (България)

Даниела Димова (България)

Олга Михайлова-Динова (България)

Валерий Георгиев (България)

Елена Чавдарова-Иса (България)

Цветелина Малджанска (България)

и други ще сътворят за нас възбудяващи музикални преживявания на открито, сред естествените зелени кулиси на Летния театър в Морска градина.

сия), Антонио де Палма (Италия), Фернандо Коста (Италия), които заедно с прекрасните солисти на Софийската, Варненската и Пловдивската опера Радостина Николаева, Ивайло Джурев, Даниел Дамянов, Димитър Станчев, Линка Стоянова, Димитринка Райчева, Свилен Николов, Пламен Димитров, Евгений Станимиров, Ирина Жекова, Даниела Димова, Олга Михайлова-Динова, Валерий Георгиев, Елена Чавдарова-Иса, Цветелина Малджанска и други ще сътворят за нас възбудяващи музикални преживявания на открито, сред естествените зелени кулиси на Летния театър в Морска градина.

НАГРАДИ
ОТ „ИНТЕРАРХ 2012”
ЗА ВАРНА

Варненският архитект доц. д-р арх. Станчо Веков бе отличен на XIII Световно триенале на архитектурата ИНТЕРАРХ - София 2012 със Сребърен медал и Почетна диплома. Международното жури на престижния форум, с председател проф. Георги Стоилов и членове: Пиер-Андре Дефател от Франция, Юхани Паласмаа от Финландия, Пол-Андре Тетро от Канада, Амедео Скиатарела от

студентски проекта са проф. д.а.н. Иван Никифоров и проф. д-р арх. Росица Никифорова.

ВИОЛЕТА ТОНЧЕВА

МЛАДЕЖКИЯТ СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР НА КОЛОРАДО СПРИНГС ПРЕДСТАВИ СВЕТОВНАТА ПРЕМИЕРА НА БЪЛГАРСКА ТВОРБА

Турнето на американския състав у нас се осъществява от продуцентската компания „Варна интернешънъл“ със съдействието на посолството на САЩ в България

Изключителен по отношение на мащабите си гастрол на симфоничен оркестър от САЩ в България организира варненската продуцентска компания „Варна интернешънъл“, основана от Калин Чонев и неговата съпруга Шарон в Колумбия, щата Южна Каролина. Съставът е Младежкият симфоничен оркестър на Колорадо Спрингс, щата Колорадо, САЩ, а турнето - през първата половина на юни. Под диригентството на маестро Гари Никълсън, освен във Варна, изпълнителите изнасят концерти в Стара Загора, София и Пловдив, а последният

МЛАДЕЖКИЯТ СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР НА КОЛОРАДО СПРИНГС

Основан е през 1980 г. с цел да се осигури артистично и музикално развитие на талантиливи деца. В България пристигнаха 65 млади и отдадени на музиката оркестранти. Десетки са изявите на оркестъра в САЩ, включително и в прочутите в цял свят американски зали „Карнеги Хол“ и „Кенеди център“. А турнетата му в чужбина под ръководството на маестро Гари Никълсън се превръщат в апотеоз на младостта и дарованието. Истинска сензация предизвиква проявата им преди около две години в „Сидни опера“ в Австралия, както и в Нова Зеландия. В тези страни турнето им преминава под мотото „Музиката – нашият обединител“, перифразиран цитат на племенен вожд на маорите. През 2008 г. оркестърът изнася сензационен концерт в друга известна зала - ориенталския арт център в Шанхай, Китай. Осъществени са и 5 концертни пътувания до Япония. Изключително успешни са турнетата на оркестъра и в Европа: в Испания, Австрия – не къде да е, а в залцбургския „Моцартеум“, Унгария, Полша, Чехия.

Своеобразен венец в развитието на оркестъра е първото място в категорията голям оркестър на Международния младежки музикален фестивал във Виена.

„ВАРНА ИНТЕРНЕТШЪНЪЛ”

„Варна интернешънъл” е продуцентска компания, създадена в

масштабни кантатно-ораториални, оперни и други класически музикални събития. От основаването си през 1999 г. до днес фирмата организира и продуцира повече от 40 музикални събития: фестивали, музикални академии и конкурси в САЩ, Израел и много държави в Европа, включително и в България, в рамките на които се осъществяват стотици концерти с участието на хиляди музиканти от различни континенти и държави по цял свят - от Северна и Южна Америка, Европа, Австралия, Азия и Африка.

Само през лятото на миналата, 2011 година, „Варна интернешънъл“ продуцира и организира 20 концерта в Италия, Унгария, Чехия, Словакия, България и САЩ с участието на повече от 1000 музиканти, преминали изключително успешно.

Заедно с работата по проектите за 2012-та „Варна интернешънъл“ подготвя и сезон 2013 г., който ще включва интересни международни музикални изяви в Австрия, Италия, България, Унгария, Чехия и др.

XIV ВАРНЕНСКА
МУЗИКАЛНА АКАДЕМИЯ

Освен грандиозното турне на американски оркестър в България, „Варна интернешънъл“ организира от 5 до 9 юни и XIV варненска музикална академия, в чиито рамки се проведе и младежка музикална академия. В работата ѝ взеха участие Младежкият симфоничен оркестър на Колорадо Спрингс – САЩ, преподаватели, ръководители и различни ансамбли от елитни гимназии във Варна: Националното училище по изкуствата „Добри Христов“, Националната гимназия за хуманитарни науки и изкуства „Константин Преславски“, Първа езикова гимназия, Четвърта езикова гимназия, както и Детско-юношеската опера към Общински детски комплекс. За ръководители бяха поканени утвърдени и опитни музиканти от Варна и Пловдив.

Освен заключителния гала-концерт на Младежкия симфоничен оркестър на Колорадо Спрингс на 9 юни в зала 1 на Фестивалния и конгресен център, по време на

Романът „ЗЛАТНИЯТ ВЕНЕЦ“ („Сиела“, 2012, 187с.) на МАРИНА КОНСТАНТИНОВА е изграден върху няколко културни пласта, което е постижение на авторката да ни среща с различни съдби и герои от далечни и близки пространствени и времеви отрязаци. Това е резултат на вече натрупания опит в работата ѝ върху тайните на словото. Марина е белязана с поетическото откровение и оттук се родиха поетическите и текстове „Нежна гръмотевица“, „Отвесно време“, „С отвързани очи“, „Отблясъци“, „Диви ябълки“, „Вървейки по брега“. Строгостта, рамките на стиха и жанровете на лириката явно все повече ограничават поетесата и тя прескочи границите към прозата. Дойде ред на сборника с разкази „Писмо в бутилка“, романите „Седемте мъже на Мария“, „Невидимият бряг“. Респектира динамиката от търсения и превъплъщения на Марина през годините, за да се стигне до последния текст, който носи магията и богатството на историческото и на съвременното, на българските корени от времето на траките до най-новите процеси на корупцията и иманярството.

Водещите теми на творбата са универсалните въпроси за любовта и щастieto, за доброто и злото, за страданието и радостта от живота, за делниците и празниците някога и сега, за насилието, престъплението и възмездие, което прави текста постмодерен, отворен към различните типове четене и възприятия. Водещ е мотивът за написването на произведението, а това е идеализмът на един от големите съвременни български учени в археологията – професор Георги Китов. Неговото дело протече пред очите на

ДРАГОМИЛ ГЕОРГИЕВ

„НИМА ЩАСТИЕТО Е ОБРЕЧЕНА КАУЗА“

широката общественост, методите му на работа и постигнатото бе отблизо следено от медиите, тъй като то превърна България в едно от чудесата на света като древна култура и цивилизация. Дръзко, а и творчески амбициозно е да посегнеш към горенето на един от своите съвременници, да го превърнеш в образ, в мит и легенда чрез методологията на естетическото. Това е постигнато в романа и е доказателство за широкия диапазон от търсения в съвременната ни романистика.

Динамичен сюжет, криминална интрига, занимателни атрактивни замълчавания и подсказвания, забързания и приглушаване на действието чрез навлизане в психологическото преживяване, в дълбочината на емоциите и силата на страстите – това са част от подобрите методи, за да се разкажат човешките истории на главните и второстепенните герои. В криминалния пласт от нашето съвремие има внедряване в групата на опитен бивш следовател и се стига до откриването на каналите за износ на антики. За любители на напрегнатото сюжетно развитие ще се задоволи любопитството им. За ценителите на документалното, историческото и археологическото ще допадне историята за тракийския владетел цар Севт, за неговата сила, стихия и успехите на бойното поле, за да се стигне до нещастната смърт на владетеля. Има „храна“ за другите групи читатели –

на любовните истории, в случая е пресъздадена оригинално драмата на живописеца, зографа

Хрестос и последната, най-младата и най-хубава съпруга на властника – Нида. Има „въдички“ за познавачите на тъмния съвременен свят със съдбата на висш държавник, който владее хватките на износа на антики в Европа и зад Океана. Цялото това наслагване

на сюжетни линии и на културни пластове е резултат на владенето на техниките и методите на поддържането на читателското любопитство и внимание и е естетическо майсторство.

Богата е образната система, има постижения и в тази посока. В авторския модел за човешкото сред находките са на живописеца Хрестос с божествената му дарба, с приемствеността между поколенията, както е след векове при Захари Зограф, с любовта на тракица към красивата, горда и дръзка Нида, както е в отношенията между Катерина и Рафе Клиничев

„Железният свенилик“ на класика Димитър Талев. Новаторството на Марина е в избора на друго измерение на любовта – не на несподеляната, забранената, обречената, а на другата – красивата, истинската и на осъществената, т.е. това е заговаряне на езика на щастieto, а по нашите балкански ширини и страсти е все още толкова далечно и чуждо. Авторката ни кани да отворим други, алтернативни коридори и врати в душите си, за да опознаем нови поведенчески навици, знаци, езици на общуването с обичания и любимия човек, който ще бъде равноправното, достойното „аз“ в живеенето ни. В другия, в съвременния отрязък е оригинален образът на Професора, Маестро, на Китанов, на модерния ръководител на екипа от археолози, които работят професионално, амбициозно и постигат резултати със световен отзвук. Героят е идеалист като философско мислене и съзнание, работохолик до крайност, но грижовен и добър към всички в екипа и в семейството. В този образ е обобщен силният човешки характер на правдоносеца от колумбовски тип, който обича да експериментира, да изиска, но и по библейски, на дело да доказва своята пристрастна любов към професията и работата. Той, семейството и членовете на екипа, с изключение на Студента, са сърцати хора, красиви личности, от каквито има толкова голяма нужда България днес и сега. Сред тези позитивни натури е Камен, приятелят, бившият следовател от службите, който търпеливо и с опита на детективите

на Агата Кристи, изчаква грешките на престъпника. На другия полюс е групата на съвременните сноби като заместник-министър на културата Стоев и приятелката му Грациела. Това са хората на скъпарското, на материалното задоволство и на философията за недосегаемост от закона. За тези „принцове“ (Дончо Цончев) държавата е „дойна крава“ (Иван Вазов) с привилегиите, властта и личното облагодетелстване. Тримата антигерои не са схематични и травиални, а са приглушени с техните пристрастия, а и с чувствата между двойката Стоев и Грациела.

Поетиката на текста е в традициите на Емилиан Станев, Вера Мутафчиева, Блага Димитрова и Антон Дончев, но и на съвременните разказвачи като Георги Господинов, Галин Никифоров, Елизабет Костова с воденето на разказа в няколко времеотраза и по този начин се постига постмодерно пулсиране на светове, философии, ценности и човешки съдби. Умишлено се приглушава, разрежда сюжетното напрежение с „подсказвания“, за да се съсредоточи вниманието на възприемателя към вътрешните светове на героите. Това е колкото постижение, толкова и пропуск, но е въпрос и на гледна точка. Езикът е съвременен, богат, на места попублицистичен, но в други отрязъци е състен и драматургичен.

Романът е ориентиран към широка читателска аудитория като възраст, образование и естетическа подготовка, ще бъде занимателен и като плажно четиво за лятото. Хубава, стойностна съвременна книга е изданието на „Сиела“, което умее да работи със съвременните български романисти.

ВТОРИЧНОТО ПОЛИВАРИАНТНО КОНЦЕПТУИРАНЕ НА ДРАМАТУРГИЧНИ И НЕДРАМАТУРГИЧНИ АРХИТЕКТОВЕ

От стр. 1

отношение имат режисьори като Стоян Камбарев, Бойко Богданов, Възкресия Вихрова, Галин Стоев, Маргарите Младенова, Стефан Москов, Александър Морфов, Лилия Абаджиева, Явор Гърдев, Деси Шпатова и още някои с отделни постановки.

Същност на вторичното концептуиране.

По същество вторичното концептуиране представлява реминисцентна творческа практика, провокирана от пореден прочит на даден архитект, независимо от това, кога, къде и от кого е създаден, със заявено авторство, анонимен, апокрифен или съавторски. В зависимост от избраната реминисцентна практика в сценичното изкуство са познати (най-често използвани) сценичният вариант, адаптацията, драматизацията (по недраматургични архитектори), авторски спектакъл „по“ един или друг, или няколко архитекта. В зависимост от целите на внушението, вторичното концептуиране може да бъде изградено на принципа на алузията, на асоциацията, на антиномията, на амбивалентното внушение и на други възможни принципи.

Когато говорим или пишем

за вторично концептуиране, неминуемо възниква и въпросът за авторството и съавторството, за интелектуалната собственост (не в комерсиалния, юридически смисъл), и за нравствените прагове на интерпретирането. Както авторството на даден архитект е неоспоримо, така и съавторството на един или друг интерпретатор не може да бъде оспорвано. Художествената практика е наложила равнопоставеност на артсубектите. Въпросът за нравствените прагове при вторичното концептуиране може да има само пожелателен характер. Санкционираща институция за интерпретатора може да бъде само авторцензурата, каквато, за съжаление, рядко се проявява.

Вторичното концептуиране на драматургични и недраматургични архитектори може да бъде осъществявано както от съавтори, така и от авторите на първообразите. Примери има много, но тук ще се огранича с два примера. С драмата „Албена“, Йордан Йовков вторично концептуира разказа „Албена“. Два варианта на „Майката (Васа Железнова)“ има и Максим Горки. Споменаването на двата варианта на отбелязаните творби провокира въпроса „Колко варианта на вторично концептуиране може да има един

архитект?“. Отговорът е, неограничен брой. Досега се правени десетки, да не казвам стотици варианти на интерпретиране на Шекспирови драматургични творби. Не по-малък е броят на вторично концептуиране на древногръцки архитектори, включително и от български интерпретатори. Не многобройни, безбройни бих казал са вариантите, изградени въз основа на известните комплекси – Едипов, Орестов, Ноев и др., най-експлоатиран от които е Едиповият комплекс в стотици драматургични и кинотворби. Ескалацията на този комплекс продължава да нараства в епидемични и пандемични мащаби с болестния интерес на интерпретаторите към либидото и секса, лидерски позиции, битие на хомо-сапиенса.

По отношение на съавторството, вторичното концептуиране може да бъде предлагано, неподозирано, желано и очаквано (от съвременни автори). Покана за многовариантно концептуиране може да има както на цялостна творба, така и на отделни персонажи. Класически пример в това отношение е драматургичният текст „Шест лица търсят автор“ от Луиджи Пирандело. В театралната практика преобладава неподозираното вторично концепту-

иране на архитектори от най-далечно, средновековно и по-близо минало. Нравствените прагове при вторичното концептуиране, които коментирах по-горе, се отнасят за неподозираното от авторите на архитектурите интерпретиране, осъществено от съавтори, отдалечени по време и вътрешни нагласи. Творчески непочтено е драстичното, антиномно на първообраза в някои случаи внушение на съавтора, тъй като авторът не може да даде съгласие или несъгласие за насоката на вторичното концептуиране. При съвременните автори и съавтори е възможно съгласуване, и този проблем може да бъде избягван. Нещо повече, съвременните автори биха желали и дори очаквали сценични интерпретации на техни творби. С вторичното многовариантно концептуиране нараства многократно и популярността на архитекта и на неговия автор, което е в интерес на всеки съвременен творец. Талантливият, големият творец, още при изграждане на творбата си, създава предпоставки за съавторство, желае го и го предлага дори. Възможна е и съвместна работа на двама или повече артсубекти.

При вторичното концептуиране на архитектори, определен дял за цялостното внушение на

сценичната или филмова творба имат и актьорските изпълнения, особено импровизациите на отделни актьори, които във всяко поредно представление на една постановка могат да придават различни нюанси на цялостната концепция.

За неограниченото по време, място и пространство протичащо представление, каквито са представленията на „Пост театър/ню йорк/берлин/токио/“ би могло да се говори не за окончателно изградена, а за постоянно (поетично) променяща се концепция, с непредвидима посока на развитие и от създателите. Това вече може да се нарече радикален театрална практика. Чест прави на организаторите на Международния театрален фестивал „Варненско лято“, че можаха да включат и част от българското художествено пространство в такава динамично променяща се структура, каквато е незавършващото представление на „Пост театър/ню йорк/берлин/токио/“ . Трябва да се гордеем и с това, че българите Сибин Василев и Самуел Финци са едни от основните творци в този интердисциплинарен театър. Възбуждащо беше и за варненските зрители, които можаха да се включат в пърформанса на знаменития театър.

На сафрида му омръзна да му натякват, че е стар ерген и реши да се ожени. Така де, да не е лесно да слушаш разни приказки за себе си. Най му тежеше, когато го обвиняваха, че няма деца и че е виновен за намаляване на популацията на техния род – на сафрида. Красивият рибок никак не знаеше какво точно означава думата популяция. Само се досещаше, че с нея учените искат да подсказват, че в морето има много малко рибки-деца. Или хич няма, както самият сафрид нямаше нито един наследник. Но да не би пък съседите му да са многодетни – оправдаваше се той. Я калкана! На рождения си ден не можа да събере и пет души на трапезата си. Бяха дошли само далечни роднини, все дядовци като него. Нямаше нито една млада душа – син, внук или правнук. Случаят така нашумя, че във всички вестници започнаха да пишат за него. Заговори се дори, че измислили специален закон за защита на дънния морски обитател, да не би морето да остане съвсем без калкани.

Е, сафридът не мислеше да я докара до там. Беше решил да се ожени, да създаде поколение, а когато му се роди момиченце, да го кръсти Популяция! Всички да разберат, че той не е безотговорна риба. Мисли за бъдещето. Не като калкана да разчита някакви закони да го опазват.

А Популяция беше красиво име. Не го беше срещал никъде из

морските дълбини, които бе ходил надлъж и нашир. От край време той обичаше пътешествията и какво ли не беше срещал и виждал. Особено кандидатки за булки всякакви – пъстроперки, сребристи, пъргавелки, мързеливки. Но така и нито една не можа да го заплени дотам, че да мине под венчило. Но сега реши! Ще го направи!

Сафридът взе да се стяга за път. И през ум не му минаваше да търси булка из неговия край. Знаеше всичките си съседки на пръсти и нито една не одобряваше. Коя от тях да избере за съпруга? Хамсийката ли? Та тя е дребничка, мъничка като топълйка. Направо можеше да я изгуби в огромното море. Целият ѝ род бяха такива – дребосяци. При това не се делиха. Все заедно се движеха. Ако избереше една от тях, цялата ѝ рода щеше да му се натресе на главата.

Все едно че се е оженил за волейболен отбор. Или кая да си доведе в къщата? Опазил го Господ! Та тя направо ще му изяде ушите. Такава лакомия е. Виждал е някои от тях толкова надебелели, че бузите им ще се пръснат. Особено тези от рода на лихнусите. Широчината им е по-голяма от височината.

Такива никакви диета или фитнес може да ги спаси. А той търсеше красива булка. Да е като манекенка.

Колкото и да пазеше тайна, намеренията на сафрида скоро се разчуха. Нищо че малкото подводно селище беше оредяло от-

ВЕСЕЛИНА ЦАНКОВА ПОПУЛАЦИЯ

Живко Дончев - Човек прескачащ бик

към жители, около него взеха да се овъртат незнани до този момент екземпляри. Появи се дори и една заргана. Да се чудиш къде е живяла досега. В началото сафридът взе да я оглежда много сериозно. Даже един-два пъти излезе на разходка с нея, но скоро интересът му помръкна. Зарганата се

оказа една кисела по нрав, една заядлива. Тя затова не можеше и да напълнее. Беше като пръчка. За какво му е такава булка. Цял ден да мърмори и да му трови живота.

Само хамсийките не хранеха никакви илюзии, че сафридът може да си хареса някоя от тях за булка. Те знаеха колко е претенциозен. Но това не ги огорчаваше. Нали все пак ще има сватба. Ще свирят музиките, ще се опнат богати трапези и както подобава, ще се веселят три дни и три нощи. Празник невидан от много време по тия географски ширини и дълбини. А накрая ще се роди Популяция. Тя от своя страна ще роди друга Популяция. И друга. Докато един ден няма да могат да се разминат от популации, но ще бъде шумно, весело и забавно за радост на всички – рибки и рибари.

Най-нетърпеливите хамсийки тръгнаха да си търсят тоалет за предстоящото събитие. Магазинът на мадам Водорасла се оживи. Тя беше си донесла стока не само от Париж, но дори и от Далечния изток. Дантелите ѝ бяха превзходни. Преливаха в най-различни багри – сини, жълти, зелени. Върху някои от тях имаше дори

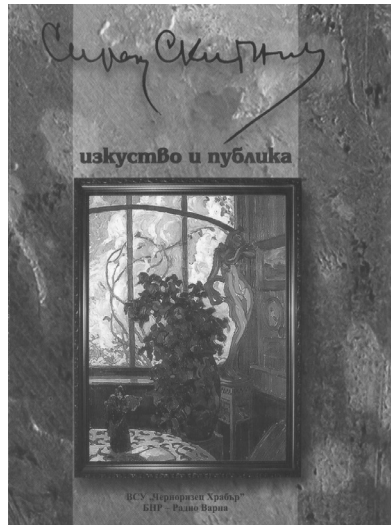
изрисувани дракони.

В тази суетня по тоалетите хамсийките на разбраха кога сафридът е тръгнал на път. Той така се беше притеснил от подготовката на сватбата, която наблюдаваше, че повече не може да отлага. Избра 40-ия градус западна дължина и потегли. Открай време знаеше, че това е един много богат район. Не само на булки.

Много време мина, откакто това се случи. Малкото рибно селище заживя в очакване, но сафридът не се появяваше. Пригответе за шумната сватба тоалети взеха да остаряват. Модата им започна да преминава, а скептикът калкан отвреме-навреме изравяше муцуна от пясъка, в който се беше заровил, и с нетърпящ възражение глас произнасяше: - Няма да се върне, ще видите. Няма!

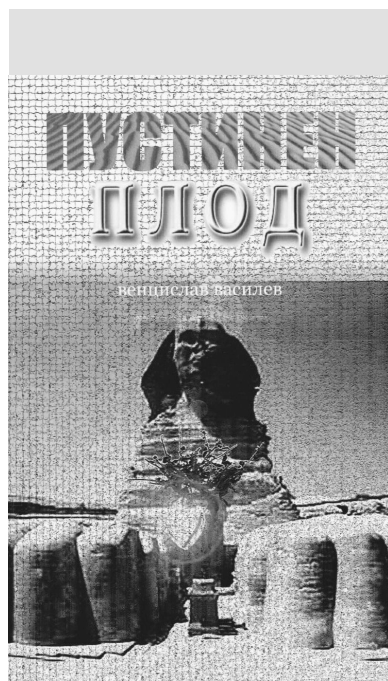
Хамсийките обаче не губеха надежда. Те все се надяваха, че един ден сафридът ще се появи със своята красива дъщеричка Популяция, тяхното малко селище ще се оживи и ще настъпи шумно веселие, както е било едно време.

Послеслов от редколегията на вестника и от цялото съдружение на варненските писатели: ВЕСЕ, ЖЕЛАЕМ ТИ МНОГО ЗДРАВЕ И ЖИВОТ! ТУК ВСИЧКИ ТЕ ОБИЧАМЕ И ОЧАКВАМЕ! ЗА ДА „НАСТЪПИ ШУМНО ВЕСЕЛИЕ, КАКТО Е БИЛО ЕДНО ВРЕМЕ“!

Сирак Скитник, „Изкуство и публика“, (художествена и театрална критика, есеистика и публицистика от в. „Слово“), съставител доц. д-р Людмила Стоянова, издание на ВСУ „Черноризец Храбър“ и Радио Варна, 2012 г.

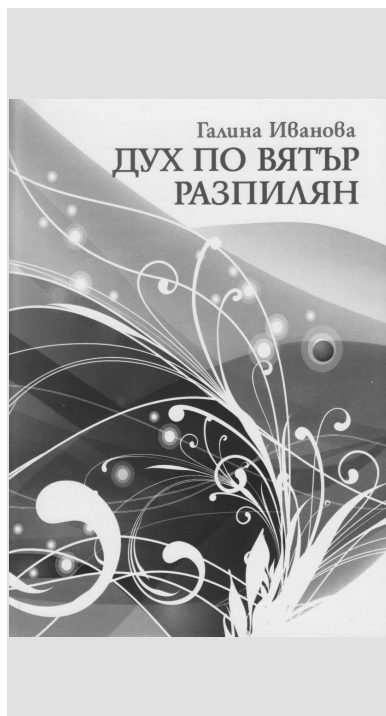
Сборникът „Изкуство и публика“ съдържа есета, публицистични и критически текстове на Сирак Скитник, публикувани във в. „Слово“ между 1924 и 1931 г. Компакт-дискът, който се разпространява като неотменна част от сборника, включва записи с разкази на съвременници на големия български художник-интелектуалец и пръв ръководител на националното радиоразпръскване, съхранявани в Златния фонд на Българското радио. Адресиран е както към преподаватели и студенти, така и към всички, които се интересуват от историята и практиката на националния културен живот и образованието по изкуствата през първата половина на миналото столетие.

Венцислав Василев. „Пустинен плод“. Изд. „Виденов и син“, С., 2011 г.

И спрях да те рисувам по стените безбъдни в доживотната ми стая. Реших безбрежността да очертая, която ти е в линиите скрита. Душата си пресовах във пастели, развързах ги, разпръснах простори и всеки по безкрайност се повтори и този низ навътре се разстели – така обхватността ти нарисувах. Разцъфна и безбъдното в стените и скритите ти линии насити. Допуснах, че без малко съществуващ.

КНИГОПИС

Галина Иванова. „Дух по вятър разпилян“. Изд. „Онгъл“, Варна, 2012 г.

Пак ме връхлитат ветрове ненастни по Пушкин, по Некрасов и по Бунин. Животът е магия. И е ясно, че съм подвластна на зова му лунен. Че съм, уви, докрай незащитена от приливи и отливи в страстта ти. Човешката ми участ е ранена, защото само в сън си ми изпратен.

Станка Бонева, „Засей ми море“, изд. „Фабер“, Велико Търново, 2012 г.

ПОРЕДНО УТРО

Изрязана усмивка в утринта подпряна между дланите ми свети. Прилича на прекъсната луна: находище за начинаещи поети.

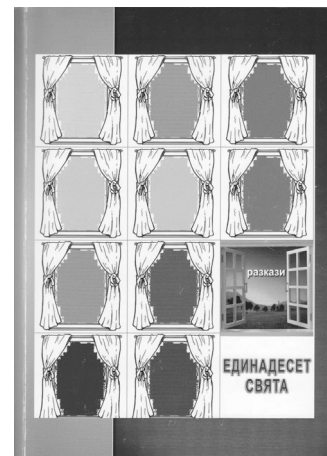
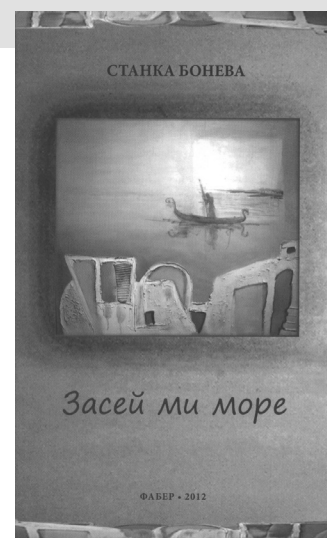
Кафе пред нея; сандвич-хербицид, гарниран с тромбчета добре узряло лято. Разсънва ме след сънна самота нахално слънце през мъгла в стъклата – будилник верен за начало на деня. Да си запиша ли, че времето не бива да бъде бременно единствено с неща, които идват, но не си отиват?

„Единадесет свята“ (сборник). Изд. „Авангард Прима“, С., 2012 г.

Разкази от Ганка Филиповска, Диана Додова, Иван Вакрилов, Кирил Т. Тенджов, Кръстьо Раленков, Мариана Царкова, Ради Радев, Радостина А. Ангелова, Тома Троев

„Оказа се, че всеки един от тези разкази е писан така, все едно писалият го е бил готов да се включи с него направо в священо състезание за Най-Добрия Разказ в Целия Познат Космос и Други Места.“

„Това са разкази, писани от хора, които не искат, а и най-вероятно не смеят да обиждат

Священото изкуство с непретенциозни неща. Тия разкази – на представените ми като уж непретенциозни автори – си имат една чудесна и ужасно радваща ме претенция. Те имат чудесната претенция да бъдат честни, да бъдат вълнуващи и да бъдат умни.” (Калин Терзийски, из предговора)

ВЛАДИМИР СТОЯНОВ

ПРЕПЪНИКАМЪК

Щом наоколо стане задушно и сиво,
и пусто,
щом угасне на думите живи
трептящото ято,
като някакво тлеещо, в миг оживяло
предчувствие
облак тихо помита с метлата си
сенчеста лятото.

Знам, че всеки копнее с усмивка
да мине по равното.
Препъникамъкът си остава докрай
необичан.
Той е дюлята, светло сияеща в калното –
тъй стипчива и сладка под дъжда
на случайната мисъл.

Нека с този дъжд влязат отвънка
сватбарите
и разлеят на залеза тежък бърливото
вино,
а езикът, разпънат без памет, докрай
да нашари
с глаголически букви острието
на гилотината.

После вятърът сляп като бард побелял
ще пропее,
ще погали тревите със своята тежка
десница,
ще се слее с небето и с теб доживот ще
се слее,
за да вдигне високо света със крилете
на птица.

ВСЕ НА КРАЧКА ОТ РАЯ

Бях неистово млад, но брадясал
от толкова мисли,
а криле от надежда разтвори във мене
съдбата.
И поисках със тях, и поисках със тях
да политна,
да прехвърля предела, задъхан да
стигна отгатаък,

където в прозрачния въздух живее
светът, неподвластен на думите тежки,
където мигът се разтваря и пее
в очите на майка ми, в нейните песни.

Но всъщност разбрах, че превалям
баира.
Все назад се обръщам – задушно и
прашно.
И усещах, че влизам не в райска
градина,
а в черната нощ по пътеката тясна.

Над мене ревниво наднича луната,
побеляла от времето, а толкова млада.
Разлиствам със нея поред тъмнината,
затворила къщите, възседнала прага.

И прочетох тогава какво ще се случи,
щом не можеш от случая сам
да избягаш:
„Вие разумът сляп, подивял като куче,
все на крачка от рая, все на лакът
от хляба.”

Живко Дончев - Бик

МИЛЕНА БЕЛЧЕВА

ТРИ ДНИ ПОРОЙ

Три дни валя, а щеше да е суша –
потъна този свят от изнемога.
Но времето прогнозите не слуша,
тъй както ние глухи сме за Бога.

Улисани, умислени, унили
ту пъплим из прахта и като нея
все по-ненужни, с все по-малко сили
с годините изчезващо сивеем.

Ту искаме – съзнато ненаситни,
да надхитрим вселенските закони.
Не ни достига... Жадно-любопитни
все драпаме за по-високи клони.

По-силни сме... но само
в слабостта си.
Потиснати сме, но не сме смирени.
Лицата, в неестествени гримаси
от алчност и от страх са изкривени.

Това ли е очакваното време?
Воюваме. Враждуваме. Чуждеем.
Животът чак щом близък ни отнеме,
за миг ще помълчим и помъдреем?...

И после в бяг несдържан и привичен,
погубени от умственипиянства
ще търсим онзи зов да си обичан,
в уютата на сърдечните пространства.

Самотници – в най-дългото си лято!
Вървим към своите изгреви лъчисти
и свива ни предчувствие познато...

Три дни порой! Дали ще ни
пречисти?!!

ВЪВ ГЪРЛОТО НА ВРЕМЕТО

Подобно вино и животецът ни земен
във гърлото на времето изтича.
От тук какво със себе си ще вземем –
прощалния рефрен на песен птича,
от пролетни треви – уханен спомен,
на устните вкуса във вечер лятна,
последен лист от есента отронен,
от зимна утрин – мъдрост необятна?

Пристъпваме по хладните клавиши
на избори отминали и нови.
Очакваме да стане чудо свише,
но спират ни невидими окови.
И пътят, в своята истинност безкраен,
жадува да пробуди смелостта ни.
Но все ни плаши изхода незнаен
и щипят незавахналите рани.

Люлеем се в хамака на въпроси
и силни сме в това да бъдем слаби,
ненужни непредвидимости носим.
На разума корсета да разхлабим,
и на страха въжето да прережем
от тъжна нерешителност не смеем.
Не виждаме посоката, понеже,
с годините от себе си чуждеем...

Ветрилото от правила погрешни
мечти и убеждения отвява.
И избухват ценностите днешни
от хвърлената в миналото плява.
Любовите големи ни предават,
а с враговете ставаме си близки.
Животът и без нас си продължава,
но тук да сме и утре ни се иска...

ПРОМЯНА В СТАТУСА

на Август Попов

„Без вина виновни“ съществуваме,
будни спим, умислени глупеем,
на почти перфектни се преструваме,
но да бъдем себе си не смеем.
Все се гънем и меним шаблоните,
пеем псалми, а с наслада хулим,
носим на вините си короните,
вместо за света да се зачулим.
Уж до безразсъдност се раздаваме,
а накрая – никога доволни,
всекиму мътилките прощаваме,
ала не и нашите, неволни...
И какво да е – от щедрост дрипави
киснем в димни клубове и барове,
от проклета безнадеждност – грипави,
чакаме щастливите си зарове.
Вярваме в сектантските мистерии,
в психо и пишман аналитици.
Черпим идиоти на доверие,
докато осъмнем по терлици.
На душата дълги са разстройствата,
даже и звездите ни говорят.
Но нима ще оценят геройствата
и за хубостта ни ще се борят?
Я сипи – че толкоз сме я втасали,
кисели усмивките ни станаха.
Пантите на Рая са клеясали.

Скъп е за невинността ни данъка!...

ЛЕВИНА ГЕНОВА

Аз съм вода.
Бързам, подскачам, преливам.
Шмугвам се между камъчетата,
между корените се сплитам,
извайвам си тяло и от сухото бликам.
Аз съм вода.
Капчица съм – малка и чиста.
Целувам земята на някое скрито селце.
Солена съм – прегръщам делфина,
море съм с душа на дете.
Аз съм вода.
Прозрачна съм и зелена, и синя.
С боичките си рисувам чужди светове.
Срещна ли лъч, дъгата се ражда и
под небето извива цветните си ръце.
Аз съм вода.
Създавам това, което не съществува.
Минавам през места без следа и без диря.
Пръстта ме попива и будя Смъртта,
от очите ѝ изтичам, разцъфват цветя.

Аз съм вода.
Вълна съм – гъделичкам с мигли океана.
Красива съм и все забързана към брега.
Разбивам се в урвата, но песента ми не
спира.
Тъгата ми се превръща в пенлива сълза.
Аз съм вода.
Пазя любовта на всички моряци и
чувам вечер как тайните им шептят.
Сирените, не смирени – примамливо
опасни
в страшните бури на скута ми спят.
Аз съм вода.
Ще ме познаеш по очите.
Те лъжат, че са кафяви, а са синева.
В тях ще чуеш прилива, ще видиш
зората.
Ще усетиш морската свежест и
нежността.

Аз съм вода.
Такава съм и такава ще бъда.
Ще се спускам, ще извирам и ще
продължа.
В дълбините си ще се гмуркам и
потъвам,
в плитчините си ще съм бистра жива
вода.

Аз съм вода.
От нищо не бягам.
Бърза съм, да, но не падам.
Живот съм и грях, дива съм и спокойна.
Аз съм жена – родила се непокорна.

Ако болката ти е приятел – предай я.
Освободи се от веригите на тежкото ѝ
приятелство.
Ако гневът ти е съветник – оглушей.
Не го слушай! Тишината е по-права от
него.

Ако гледаш с озлобели очи – избоди ги.
Не са за под слънцето очи, от които не
свети доброта.
Ако говориш с излъгани устни –
онемей.
Лъжите са жужене, едничката истина
е песен.

Ако докосваш с ръце, които само са
удряли – отрежи ги.
За какво са ти ръце, които не лекуват,
а убиват?

Ако с краката си само бягаш – спри ги.
Не бързай! Не ще спечелиш, ако
изпуснеш живота.
Ако наместо сърце имаш камък –
изтръгни го.
Ледът е по-топъл от каменно сърце.

Стръкче трева като ментова клечка за
зъби,
а пък тя като косъм – следа...
Спомен от косите ми руси.

Тюркоезено перо с овал на листо,
вятърът на люлка люлее...
Скрито око – и плаче, и се смее.

На седалката – копче, от някое старо
сако.
Необлично, несъблично и
забравено...
Скъсан, черен конец, оставило го
само.

ЙОНКО ЙОНКОВ

ПУСТЕЕЩИ ГНЕЗДА

Заминаха, заминаха си всички.
Пустеят празните гнезда.
Децата отлетяха като птички
и търсим тяхната следа.

Далеч от бащин дом и от родина,
с носталгия, разяждаща човек,
едва ли сте щастливи във чужбина
и пътят ви не вярвам да е лек.

СЛОВО

Слово свещено – спътнико мой,
предано денем и нощем.
Заедно с теб сме в студ и във зной,
дълго ще бъдем ли още?

Вярата, ако си тръгне от мен
и всичко, което е свято,
да чакам ли слънце за моя ден
или живял съм на вятъра.

ПЪРТИНА

На Велина

Много истини с тебе прозрях,
затова всеки ден е потребен.
Твоят грях е и мой грях –
не разбрах, че от теб съм обсебен.

Ти до мене вървиш и сега –
разнолика и непредвидима.
Дано скоро не падне снега,
та да търсим във него пъртина.

САМОТА

Навлизам бавно в самотата
и тя навлиза също в мен.
Безмълвно мачка ми душата
и ето че съм притеснен

от тази самота във мене
и другата – да съм сред вас...
И двете, като тежко бреме
ще нося до последен час.

Живко Дончев - Гарван

ИВАН ЕДРЕВ

БЕЗДОМНИК В ХРАМА

Бездомникът пристъпи в храма,
в миг ослепи го светлина.
Изплува в прашната му памет
далечен образ на жена.

Иконите мълчаха скръбни.
Но любовта си не видя...
Излезе още по-прегърбен.
Шумеше празнично града.

И улицата многоцветна
бе пълна с щастие река...
Блестяха златните кубета,
а той протягаше ръка.

ВЪЛЧЕТО

Най-сетне: смърт за страшната
вълчица!
Тя, жадната за кръв, във кръв лежи.
Спокойна нощ за овчата душица...
Гората за вълчицата тъжи.

Ловците се завърнаха щастливи.
Те защитиха ловната си чест.
А до бърлогата, в листа ръждиви,
скимтеше гладно сляпото вълче.

Как не поиска никой да го вземе -
да го нахрани, стопли, приюти?
За да не дойде друго страшно време -
за майка си вълчето да мъсти.

ЖЕНА НА РЕКАТА

Лицето си - бял речен камък,
жената от брега видя.
Свали тя чергата от рамо.
Нагази в бистрата вода.
Запретна си едва полата,
огледа се като сърна.
Обливаше със хлад водата
горещите ѝ колена.
Написка си очите с шепи
и пазвата си разхлади.
И мокра, блузката полепна
по наедрелите гърди...
Реката днес ще ги изпие,
ще ги откъсне като плод...
Блестеше бялата ѝ шия
под стъкления небосвод.
Любовно въздухът трептеше
от жажда и жътварски зной...
И тялото ѝ се топеше.
Каква картина, Боже мой!

МОЛИТВА

Тежат ми, боже, греховете
и тайните, вселени в мен.
На прокълнатите поети
духът- вампир неукротен.

С чии очи да те погледна?
Как, боже, да се утеша?
Знам, всяка прошка е последна,
но продължавам да греша.

Изгрява слънцето и гасне
с молитва в моята уста...
Уви, човешките ми страсти
ме тласкат все към пропастта.

Пред разпнатото твое име
греховна изповед шептя:
Кажи ми, боже, научи ме
на себе си как да простя!

ДАЧО ГОСПОДИНОВ

АЗ И БЕЛОТАТА

Нажежава се до бяло мозъкът...
И от преживяното
тёмето ми постепенно заприличва
на замръзнал полюс.

БУТИЛКАТА

На Владимир Сабоурин

Отпушихме бутилката
с хлапашко безразсъдство.
Полудеца,
завъртахме я
по посока
на момичешките устни.

Разлели половин живот,
единствен алкохохолът леко ни
замайва.

И някой ден ще запечатаме
привидно празната бутилка,
с която
малчуганът
да се връща
в нас...

В ПОДНОЖИЕТО НА ПАРНАС

Живея някъде в подножието на
Парнас.
Светът нахлува през сърцето,
защото недовиждам зримото.
И все пак, за да съизмеря своя стих,
аз вдигам поглед
към най-високото.
Там някой днес се мержелееше.
Напрегнах си очите.
Съзрях Поета.
Като че ли отваряше уста.
Извиках му,
помахах със ръка.
Повторих,
потретих своя поздрав.
Не мръдна
от вкамененото величие.
Раздвижвах се само устните му.
И ехото,
което връщаше словата ми.

Внезапно ме прониза истината –
Той рецитираше на боговете...

Живко Дончев - Самсон срещу вятъра

ГЮЛШЕН АЛИЕВА

Тези шекспирови драми
стипчиви като старинно завръщане
ми писнаха.
Ще заровя въжето и камъка,
ще забравя,
че са ме прецакали за кой ли път,
когато проповядвах равновесие
за мащерката и мургавата циганка,
ще размотавам въжетата на времето,
в които скрих гласовете
на Висоцки и Булат Окуджава,
ще спъна в букаи
нозете на пепелянки,
ще забравя предъвканите
и изплюти илюзии,
ще се правя на наивница,
за да срещна очите на сития
и съдрания поглед
на събирача на хартия.
Ще запомня слепщите
катастрофално наивни,
ще ги засипя с думи,
ще изляза на сцената
на космополитите
(имам достатъчно хъс)
и ще издекламирам
моноспектакъл
за Свободата.

Мама си кърпи роклите
(а някога бяха
пъстра палитра от лято,
бяха капки роса
върху червени макове)
със оранжеви кръпки от месечина.
Фамилна черта.
Така, някога и баба ги кърпеше,
кърпеше ги с конците на белите
мигове.

Мама си кърпи роклите,
Приседнала в топлата шепи на залеза,
А тези, които не стават,
ги изхвърля като колабирали думи
през балкона на съвестта си.
Мама си кърпи роклите,
сякаш кърпи вярата
на астматика за въздух
и на вярващия в Бог.
Мама си кърпи роклите
със оранжеви кръпки от месечина.
А кой ще изкърпи
черните кахъри на този Свят?

Поетът **АНДРЕЙ ГЕРМАНОВ** е роден на 17 юни 1932 г. в с. Яворово, Варненско. Гимназия завършва в гр. Дългопол, а руска филология в Софийския университет през 1955 г. Работил е като редактор във в. „Народна младеж“, в издателствата „Народна

АНДРЕЙ ГЕРМАНОВ

Валеше сняг във края на септември. А във прозрачната безлунна нощ в белеещите се балкански дебри щурците пееха със пълна мощ!

Кресяха те, любовници горещи: не бяха още виждали по мрак тополи, жълти като странни свещи, над бял саван от странен ранен сняг.

И тая песен в здрачината бледна бе с дъх на късни есенни цветя – печална бе, защото бе последна, и горда – че с любов бе пълна тя!

младеж” и „Български писател”. Бил е зам. гл. редактор на сп. „Съвременник” и гл. редактор в сп. „Пламък”. Имах удоволствието да познавам този голям български поет и човек. Той се раздаваше напълно. Следеше отблизо творчеството ми и е помагал много пъти да

СПРЕЛИТЕ ЧАСОВНИЦИ

Сред песни, чаши отзвънели, останал сам във своя дом, аз се услушах мълчешком: часовниците бяха спрели.

Повярвайте. Съвсем случайно – не беше намек, ни съдба. Но нещичко у мене тайно промъкна се и задълба.

Стоях със ужас във сърцето, с надежда вслушвах се... Ни звук. Животът бе вървял, додето приятелите бяха тук.

ДА СИ СПОМНИМ

отпечатам свои стихотворения в различни вестници и списания. Имаше изключителна памет. Помнеше имената на автори от Варна, с които се е виждал веднъж и се интересуваше за тях.

Тревата между плочите узря, полегна по изстиващия камък и китките сега са златен пламък на светлината есенно-добра.

Така съм уморен! Сега навън ще се покаже сърпът на луната и ще се сринат като сняг стадата със дъх на вълна, в облаци от звън.

Аз няма да им махна със ръка – на нищо днес не мога да се радвам. Ще поддържа оная бяла брадва, но няма да посегна да сека.

А утре може би ще бъда здрав и нова сила в мене ще запее – как инак би могло да се живее, да спориш с някого и да си прав?

„Мост”, „Взривна зона”, „Четиристишия”, „Парнас около нас” (дружески шаржове, пародии, епиграми – съвместно с поета Иван Николов), „Самоубийствено живеем”, „Шаячни момчета” (проза) и др.

Андрей Германов напусна този свят на 15 май 1981 г.

Ала сега така съм уморен!

Не искам нищо в тая вечер сива. Едничко: съпричастност мълчалива и твоето присъствие край мен.

ЛОЗА

Човекът реже, а лозата плаче. Без стон, без глас, без помисъл за мъст. Ах, плаче тя и плаче тя, така че черней под нея рохкавата пръст.

Но пекне, мине време, отболява и на живота по закона прост от болката листар зеления, реса избухва и изгрява грозд.

Бележка и подбор на стихотворенията
СИМЕОН ИЛИЕВ

ХУДОЖНИКЪТ В БРОЯ

ЖИВКО ДОНЧЕВ

Роден през 1972 г. във Варна.

Завършил ВТУ „Св. св. Кирил и Методий” – Велико Търново през 1998 г., специалност скулптура при проф. Величко Минев.

- 3 самостоятелни изложби
- Участие в 4 групови, национални и международни изложби

Автор на наградата на галерия „Арtea”.

Живко Дончев е авторът на новия паметник на Васил Априлов на Алеята на Възрожденците в Морската градина.

Негови пластики са притежание на колекционери у нас и в чужбина.

Живее и работи във Варна.

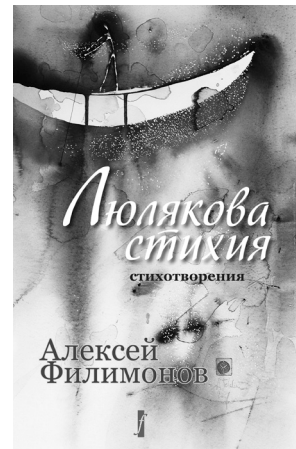
Живко Дончев - Сизиф

ВАНЯ КОЛЕВА

ПОЕТИЧНО-МУЗИКАЛНИЯТ ДУЕТ НА АЛЕКСЕЙ ФИЛИМОНОВ И ВЛАДИМИР СТОЯНОВ

От стр. 1

Радев – „Критическо отпиване от поезията на Владимир Стоянов”. Консултант на изданието е Христо Граматиков. Кориците на книгите, при които няма „лице” и „гръб”, а две „лица”, са по акварели на художника Александър Телалим – акварели с изумителна чистота и яркост на внушението, философски проникновени и мъдри. Цялостното художествено оформление е на издателство

„Фабер” – Велико Търново. Книгите (2012) се съпровождат с озвучен вариант, като музиката и вокалното изпълнение са на Владимир Стоянов.

Билингвистични и двулицеви, както и да отгърне тези книги читателят, все е в началото. В онази невралгична точка на границата между реално и иреално, между битийно-повседневно и фикционално-необикновено. В подстъпа към света на художеството, на изкуството. В предмостията към Чудото. Зачитайки първите слова, човек задъхано, динамично-напрегнато навлиза в сферите на други светове – магични и мистични. Докосва се до особени прозрения и промишления и под въздействието на властно увеличащи енергии, се въздига до най-високите пластове на духовното.

В съзнанието се пресичат биб-

Беше голям приятел с писателя Тихомир Йорданов и поета Тодор Копаранов. Докато съм жив, Андрей Германов ще живее в моята памет.

Негови книги: „Работнически влак”, „Родов герб”, „Равнодествие”, „Да ме запомниш”, „Преображение”, „Като въздишка”,

лейски истини, фолклорно-митологични представи, литературни сюжети и персонажи. Съжителстват образите на Иисус Христос, на ангели и свети люде, или разбойници като Варава, но и на писатели, творци от различни културни епохи, от различни направления и кръгове. Актуализира се знанието за исторически значими личности, за строители и обновители на държавни структури, но и за рушители – недоволници, дръзнали да се противопоставят на

на книгата, а само до езиковото и преобразяване. До другия тип изказ. До другото и звучене – уж същото като смисъл, но различно. Подобно, но не съвсем, защото е в превод. А всеки превод е нов вид творчество, ново предизвикателство – нов тип гмуркане – в земята или в дълбините на извечната първоматерия, водата, или пък в най-високите селения на трансцендентното. Провокация е за ума и сърцето, за въображението и копнежа по красота и съвършенство,

за душата.

Двете книги – „Сиреневая гроза”, „Люткова стихия” и „Колкото глътка живот”, „Плътък живот” – представят по 33 знакови за авторите си поетически творби. Мистично натоварено, свързано с мисълта за Христовата възраст, но и за изпитанията, за страстите Христови, за изкуплението и опрощението е това число. Може би затова авторите са се спрели на него – като своеобразен код, символно премислящ и превеждащ изразеното в стиховете им. Но и като нишка, невидимо свързваща и обвързваща душите им.

Подготвени и появяващи се едновременно, книгите звучат като своеобразен дует между Алексей Филимонов и Владимир Стоянов. За читателя е радостта да послуша и чуе този прекрасен дует.

След 1926 г. вестник „Слово“ е особено активен в отразаването на събитията в художественото поле. И това е напълно обяснимо, като се има предвид, че на чело на изданието застава Тодор Кожухаров – блестящ писател-интелектуалец, есеист, публицист и фейлетонист. Той извежда културните сюжети от четвърта на първа страница в новосъздадената рубрика „Изкуство и публика“, позиционирана вляво от заглавното каре. Формулата на поддържания от вестника обществен дебят по проблемите на културата видимо се обогатява и разнообразява. Редакцията е амбицирана да интегрира този дебят в информационното всекидневие, стреми се да наложи полифония на критическите гласове и възгледи. Акцентът е върху стратегически за страната културностроителни теми. Водещи в „Изкуство и публика“ стават Димитър Шишманов и Сирак Скитник. Първият пише по въпросите на литературния и музикалният живот, вторият – за театър, изобразително изкуство, кино и хореография. Двата се изявяват като артовинари в съвременния смисъл на думата – те са висококвалифицирани професионалисти, ангажирани само с културжурналистика. Партнират им, макар и не толкова често, Ангел Каралийчев, Александър Божинов (големият карикатурист тук се проявява в качеството на отличен новинар и публицист), Димо Сяров, Никола Мавродинов, Людмил Стоянов, художникът Борис Денев и др. Този специализиран екип не е безпристрастен транслятор на артефакти в медийното пространство. Той е естетически компетентен, притежава властта да внушава нагласи и култивира ценности, наясно е какво аудиторията иска да знае, но и какво още ѝ е нужно. Интелектуалната честност се налага като основополагащ при всяко журналистическо наблюдение и изследване в полето на отечествената култура.

Известно е, че Дебелянов е убит край с. Горно Караджово на 2. октомври 1916 г. Едва вечерта тялото на поета е изнесено от бойното поле и превозено с каруца до Демир Хисар (Серско), където на другия ден е погребано в двора на църквата. Осем години след печалното събитие през 1928 г. столичният седмичник „Перун“ помества известие, че гробът на Димчо в Демир Хисар не съществувал вече. Простият кръст с името на поета, въздействащ по-дълбоко и по-внушително от най-патетичния надпис, бил махнат. В „Слово“, вземайки повод от него, Димитър Шишманов „надграждащо“ обговаря това съобщение:

„Ако вестта е вярна – започва коментарът му, *то наистина, тя не бива да бъде отмината равнодушно нито от обществото, нито от ония, които бдят над културата ни.*“ Такава вест

може да даде справедлив повод за обвинения към съседите, смята Шишманов, понеже унищожаването на Димчовия гроб е „светотатство, каквото ний, варварите, никога не бихме извършили“.

Макар подхвърлена мимоходом и някак под сурдинка, реплика на пишешия за „вината на съседите“, не може да бъде подмината, доколкото тя атакува един стар комплекс, внедряван в българското етносъзнание от времето на Византия насам с надменни внушения за цивилизационната „изостаналост“ на номадския народ, заличил някога северната граница на империята. Акцент на коментара си публицистът Д. Шишманов обаче предпочита да сложи върху нещо друго: „Димчовите кости не бива да останат неприкътани.“ После идва една от може би най-синтезираните точни и същевременно вътрешно обемни критически

Доц. д-р ЛЮДМИЛА СТОЯНОВА

ДИМИТЪР ШИШМАНОВ В ИСТОРИЯТА ЗА ПОСЛЕДНОТО „ЗАВРЪЩАНЕ“ НА ДИМЧО ДЕБЕЛЯНОВ У ДОМА

125 години от рождението на Димчо Дебелянов

формулировки за природата на Дебеляновата лирика, която сме чели някога. Тя откроява мястото и ролята на тая лирика в националния литературен процес, но и влиянието ѝ върху оформянето на модерното национално самосъзнание:

„Не бива да се забрави де лежат те, костите на оня измежду младите ни поети, който въпреки ранната си смърт успя да извърши онова, що и днес е в много отношения непостижим идеал за нас, успя да съедини западната изтънченост с българската яснота и да създаде поезия, която по ритъм и мелодичност и по нюансиране стои почти на равнището на френската или немската поезия, а по бистра мисъл и по съдържателност се доближава до народната ни песен. Не бива да се забравя де почива завинаги оня, който и днес още буди вяра в нашето племе, най-главно в неговата способност сред най-тежките страдания и при невъзможни условия да твори културни ценности.“

В следващите редове Димитър Шишманов се спира върху практическата страна по осъществяването на идеята за последното завръщане на Димчо у дома. Началната стъпка според него трябва да бъдат дипломатическите сондажи. Те не изглеждат чак толкова мъчно осъществими в конкретния исторически момент – 10 години след приключването на Голямата война и при осезаемото активизиране на междудържавните политически договаряния и изселнически спогодби:

„...пренасянето на Димчовите останки не би било трудно и много скъпо. Ний имаме

сега делегати в Тракия, в смесените гръцко-български комисии по изселването. Някой от тях би можел да бъде натоварен да се погрижи за измолването на Димчовите кости и за изпращането им в България.“

Естествено, за да не потъне гробът в утробата на една вече принадлежаща на други земя и за да се организира пренасянето на костите, ще са нужни и средства. Набирането им, според Шишманов, може да се ограничи даже само в писателските среди. За да се даде последен покой на поета, пише той, „надали ще са нужни много повече от стотина хиляди лева, които писателите с една подписка и няколко беседи и литературни утра биха могли лесно да съберат.“ В края на публикацията си авторът излиза с още едно достойно предложение, съобразено с духа на далеч не-фанфарната и патетична, а

председател актрисата Невена Буюклиева са представяни по страниците на „Слово“ на няколко пъти в рубриката „Изкуство и публика“, но не от Димитър Шишманов, а от партньора му в поддържането ѝ художника-интелектуалец Сирак Скитник. От написаното от него в бр. 2555 от 1930 г. на вестника става ясно, че „Живо слово“ усърдно урежда четения именно четения, а не театрализации, на произведения на български автори, въпреки че те според Сирака не срещат у по-широката публика онзи интерес, който би трябвало да съпътствува подобно начинание.

Членовете на кръжеца артисти от Народният театър, учители по литература, или просто любители на българската художествена реч – не си поставят големи задачи: „Те – съобщава Сирак Скитник, искат само да

събудят същата любов и радост към работите на българския писател, които сами изпитват при четенето им. Малка задача, и все пак доста тежка, при слабата заинтересованост у нас към литературните ценности.“ Една от най-успешните литературни вечери на „Живо слово“ е посветена на Дебелянов.

Има нещо, което трайно свързва на пръв поглед безкрайно различните авторски вселени на Димчо Дебелянов, Димитър Шишманов и Сирак Скитник – и то е безспорният им публицистичен талант. Димчо е дал само заявка за притежаването на такъв талант, другите двама са имали необходимото житейско време, за да го разгърнат. Ето няколко темпераментни реда за писателския кръст и дълг, излезли изпод разгорещеното перо на Дебелянов, които можем да прочетем във в. „Камбана“ от 1912 г. Те показват големина, за съжаление останал неосъществен потенциал на поета в създаването на морално настъпателна публицистика:

„Песента за тежките материални условия, в които живеят и работят българските писатели, почва да става безинтересна и досадна... Истината е много проста и ясна. Заветът за служене на изкуството – преди всичко – е още нероден завет у нас. Приказката за непоносимия кръст на българския писател е само приказка. Нашите писатели издребняват, защото ние нямаме писатели, защото благочестието пред изкуството – и угодничеството, любоугодничеството, плоските редакторски хитрости, озлобеността до забрава, са неща, които се изключ-

ват. И затова чакаме нови носители на писателския кръст у нас, достатъчно горди да обичат себе си и своето дело повече от просещия хленч и достатъчно силни да се възмозват и презират трудностите на своето време.“

Димитър Шишманов и Сирак Скитник, принадлежат към ония очаквани от Дебелянов „нови носители на писателския кръст у нас“, чиято неизбежна поява той бе предрекъл още през далечната 1912 г. И двамата са „достатъчно горди да обичат своето дело“ в „Слово“ и достатъчно силни, превъзможвайки трудностите, да водят, ежедневно своята артрубрика в продължение на близо 10 години... Един истински културен подвиг!

В разказаната тук история има и „интрига“ с днешна дата: някои съвременни публикации¹ по въпроса за последното завръщане на Димчо у дома. В тях личността на действителния инициатор за препогребването му в Копривщица Димитър Шишманов писател с европейско образование и ерудиция, основоположник на психологизиращата урбанистична линия в прозата ни, висш дипломат, секретар и министър на външните работи в кабинета на Богдан Филов, съден от „народния съд“ и екзекутиран след Девети септември, се обръква с тази на неговия собствен баща вазоведа Иван Шишманов, професор по всеобща литература и културна история в Софийския университет, комуто погрешно се приписва заслугата на сина. Това впрочем е обяснимо и донякъде извинимо, като се има предвид непроницаемостта мълчание, с което цензурата бе обвила литературното наследство на Димитър Шишманов. А дебютът на младия Шишманов в литературата е благословен от самия Вазов. За да стане ясно мястото, което съвременниците са отреждали на писателя Димитър Шишманов, ще спомена само един факт: специалната комисия към Съюза на българските писатели, която определя литературните награди за 1924 г. и в чийто състав влизат такива непознаващи естетическия компромис авторитети като Й. Бадев, В. Пундев и К. Гълъбов, отличават Димитър-Шишмановия сборник с разкази „Странни хора“ редом с Йовковите творби „Песента на колететата“ и „Грехът на Иван Белин“, с новелите „Малкият Содом“ и „Вирянов“ на Г. П. Стаматов и с цикъла „Гергьовден“ на Ел. Багряна, т.е. редом с творби до една влезли по-късно в националния литературен канон.

Шишманов-син е и един от най-добрите преводачи на френска и немска литература у нас във времето между световните войни. На дипломата Д. Шишманов пък дължим в значителна степен успеха на външнополитическите совалки за сключването на Крайовския договор и връщането на Южна Добруджа в пределите на България през есента на 1940 г.

Живко Дончев - Човек с гарван

интимно-камерна Димчова поезия: „Едно скромно траурно тържество, и Димчо би се намерил отново в родната си земя, която тъй обичаше и чиито млади рожби днес тъй често поменуват името му.“

Идеята на литературния колумнист на „Слово“ за пренасянето на костите на поета в Родината намира широк отзвук и много поддръжници. Четири години след отпечатването на бележката му, през 1931 г. членове на литературния кръжец „Живо слово“ – председателката на кръжеца Невена Буюклиева и секретарят му Сава Ханджиев, братът на поета Илия и трима от най-близките му приятели Димитър Подвързачов, Георги Райчев и Георги Михайлов успяват да пренесат от Гърция и да организират препогребването на тленните му останки в родната Копривщица.

Кръжецът „Живо слово“, участвал в осъществяването на достойния акт, и неговият

ТУРХАН РАСИЕВ И ПРОБЛЕМИТЕ НА НАШЕТО СЪВРЕМИЕ

На 29 май в Радио Варна Варненската културна общественост отбеляза седемдесетгодишнината на известния писател-сатирик Турхан Расиев.

Седемдесет години са много и малко в творческия живот на един писател: малко, защото с всяка издадена книга Турхан Расиев поставя начало на нови хоризонти, а много, защото изминатият от него път е път на израстване и утвърждаване, преминавайки през всички катаклизми – политически, социални, духовни на нашето сложно и объркано време. Като прибавим и факта, че Турхан Расиев е от поколението на проловутия ни преход, преживял и двете му епохи (до и след 1989г.) – така богати на сатиричен баласт, само тогава можем да разберем, че именно човек като него – с будна гражданска съвест, може така умело да насочва своето сатирично жило към човешките страсти и пороци и с безкомпромисния си хумор да ги иронизира.

А началото като всяко начало е плахо и трудно и първите стъпки са на страниците на вестник „Народно дело“. Бъдещият сатирик е съхранил за цял живот при-

знателност към тогавашният редактор Тихомир Йорданов за това, че го е подкрепил и насърчил да пише. Оттогава до днес, с повече от 10 издадени книги, Турхан Расиев се вписва завинаги в културния живот на гр. Варна и оттам в полесражението на съвременната българска сатира. Мисля, че това е първата най-голяма заслуга на неговото сатирично перо и награда за 70 годишния му юбилей. Другата негова заслуга е, че чрез непримиримата си гражданска позиция превръща сатирата в остро оръжие, за да воюва за повече човечност, морал и достойнство в човешките отношения, за повече справедливост, ред и законност в обществото. Но най-забележителното в неговия творчески път е, че той, Турхан Расиев, остава верен на своята гражданска позиция именно като български гражданин (по думите на Тихомир Йорданов), какъвто се е чувствал винаги, независимо от своя произход – искрено загрижен за съдбата на цялото българско общество. А болното ни общество днес повече от всякога се нуждае от такива истински патриоти, от честното им безкомпромисно слово за да се

излекува от своите недъзи.

В потвърждение на казаното до тук е една от последните му издадени книги „С перо на Пегас“, в която авторът е подбрал в три раздела епиграми, афоризми, миниатюри. Чрез тях той се постарал да обхване цялото разнообразие на негативните явления на живота, който живеем. Темите за лъжата, подлостта, лицемерието, шуробаджанацината, вешоманията, духовната нищета, политическия фарс, образите на престъпници, мутри, магистрати, злоупотребите с власт – всичкият този абсурд на държавата ни е сразен от сатиричното перо на автора.

Разлиствайки книгата, както и цялото му творчество, виждаме как зад непринудения смях прозира тъжната и горчива истина за родната ни действителност. Но мисля, че целта на Турхан Расиев е не само да ни накара да се надсмеем над собствените си пороци и недъзи, не само да ни каже положителна истина, а да ни накара сами да стигнем до изводи, колкото и неприятни да са те. Считам, че той отива още по-далеч – заставяйки ни чрез смеха да анализираме тези лични и обществени пороци и да

се замислим за бъдещето. Тогава на дневен ред възникват въпроси, на които трябва всеки да отговори:

Действително свободни ли сме когато доброволно прехвърляме отговорността за делата на държавата, институциите, обществената система, родителите, лидерите и т.н? Ако отговорът е положителен, това означава, че така съзнателно се подчиняваме на по-висшите институции, (сп. Ерих Фром това е мазохизъм), което от своя страна култивира пасивни, апатични, лишени от инициативност хора, послушници, конформисти, т.е. потвърждава се мисълта на Хегел, че без робска нагласа, няма властници, т.е. властта е дисбаланс на свободата – насилствен или доброволен.

Вторият и много съществен въпрос е въпросът за отчуждението. Четейки Турхан Расиев се питаме откъде и защо все повече то се шири в обществото. Отчуждението има много форми и аз ще посоча тези, които са актуални днес и които бичува перото на сатирика:

На първо място е вешоманията, която има почва тогава, когато

човек „забравя“, че именно той е творецът на външния свят;

Отчуждението от собствените ни дела, - когато трудът се превръща само в средство за съществуване, за печелене на пари;

Отчуждение спрямо държавата, обществото, институциите – когато бюрократията превръща чиновникът във властник;

Отчуждение от знанието – когато то се превръща в безизходен лабиринт или Сизифов труд;

Отчуждение и враждебност между хората – изолирани един от друг от чувство за безизходица;

Отчуждение от ценностите – когато не избираме, а по неволя приемаме натрапени норми.

Нима чрез отчуждението не се превръщаме в чужденци в собствения си свят? Това е въпросът, който първо трябва да отговорим за себе си.

Ето как, чрез смеха, Турхан Расиев ни води към другата – сериозна половина на творчеството си и ни заставя да осмислим живота си, за да не се чувстваме чужденци в собствената си държава.

Д. СТОЯНОВА

ПРЕДСТАВЕН БР. 2 НА СП. „СВЕТОВЕ“

На 7 юни 2012г. в Концертна зала на Радио Варна
бе представен бр.2 на списание „Светове“

От страниците му може да се научат интересни подробности за личности като Уинстън Чърчил, Дилма Русеф, Елиас Канети, Радой Ралин; за творчеството на Кристо, Татяна Лолова, Пийт Мондриан, Раймондо Флакомио, Рени Врангова, Гертруд Ритман-Фишер, Гунила Клинтберг, Атанас Куртев, Димитър Динев...

Целта на списанието е не просто да показва известни имена в културата на Европа и света, но да ги представя в необичаен ракурс (хармония на слово и образ) чрез нови текстове и малко известни изображения. Така органично се преливат поезия, проза, сатира, есеистика, публицистика, културология в глаголите на Оскар Уайлд, Емили Дикинсън, Сергей Лавров, Иван Давидков, проф. Иван Маразов, Никола Инджов, Ивайло Балабанов, Михаил Белчев, Елица Ви-

денова, Иван Есенски, Васил Софтиров, Петър Софрониев, Георги Гълов, Слави Георгиев, Йордан Костурков, Тома Спространов, Калин Терзийски, Рада Добрина-Сверин и много други. В сп. „Световите“ нищо не е прекалено сериозно, нито многословно, защото „кратките думи са най-добрите, а старите думи, когато са кратки – са най-добри от всички“ (У. Чърчил).

Стремежът на главния редактор Захари Иванов е общото излъчване на изданието да синхронизира вълните на познание и забавление, на рисунк и емоция, дори когато нямат нищо общо. Понякога абсурдното е най-красивото в живота, взривявайки оковите на правилата.

Същата вечер там бе представена и книгата на проф. д-р Мирослава Кортенска – „Глас от общественото мнение“.

След триумфа в София, на 7 юни, в рамките на Международния театрален фестивал „Варненско лято“ имаме шанса да видим представлението, което затвърди успеха на Явор Гърдев в Русия – „Грозният“ от нашумелия немски драматург Мариус фон Майенбург, който работи с топ режисьора Томас Остермаеер в световноизвестния берлински театър Шаубюне. Гърдев реализира постановката с българо-руски екип на една от най-старите сцени в Русия – Академичен драматичен театър „И.А. Слонов“ в град Саратов. Сред българските творци са още успешният сценограф Венелин Шурелов, композиторът Калин Николов и Елица Георгиева

– нейни са страховитите костюми и грим в това сатирично кабаре за манията по пластични операции и високия рейтинг днес.

В него стана въпрос за това как г-н Лете – почитан инженер, открива, че всъщност има «катастрофално лице». Подтикван от всички, той се подлага на пластична операция и се преражда в красивец, който набира нечувана

слава. С това настъпва и кошмарът му. Възможно ли е човек да съхрани себе си във време на господство на масовата култура и да не се превърне в търговска марка?

„Грозният“ (2011) е третото представление на режисьора Явор Гърдев съвместно с български творчески екип в Русия, след като в Театъра на нациите в Москва постига голям успех и широко признание със сценичните реализации на „Методът Грьонхолм“ (2010) и „Убиецът Джо“ от Треиси Летс (2011). Работата му по руските сцени продължава и през 2012 г., когато поставя „Канкун“ в Театър „Приют Комедианта“ в Санкт-Петербург.

На руски език със субтитри на български и английски език.

ВИОЛЕТА ТОНЧЕВА

НАД 10 ХИЛЯДИ ЗРИТЕЛИ СТАНАХА СВИДЕТЕЛИ НА 50 СЪБИТИЯ В XX МЕЖДУНАРОДЕН ТЕАТРАЛЕН ФЕСТИВАЛ „ВАРНЕНСКО ЛЯТО“

От стр. 1

и театърът, основан от гения на модерната драма Аугуст Стриндберг - „Интимат“ с мултимедийния моноспектакъл „Госпожица Юлия“ на звездата на шведския театър и кино Анна Петерсон. За първи път в рамките на фестивала българска публика имаше шанса да види и един от водещите немскоезични театри – националният театър на Австрия - „Бургтеатър“. Тя отново попадна под въздействието на магията на театъра на Силвиу Пуркарете от Румъния, запозна се с постановка

на Явор Гърдев от Русия, преживя зашеметяващ музикален спектакъл на „Карбидо“ от Полша, който обиколи цял свят с уникален инструмент – интерактивна маса. Ексклузивно във Варна бе представен проектът на Лондонския Кралски национален театър NTLive за сателитно излъчване на постановки от неговия репертоар в кино салони от цял свят с чудовищния театрален хит на режисьора Дани Бойл „Франкенщайн“.

Осем бяха и представенията от българската селекция, подбрана от театроведа Венета Дойчева,

които представиха на публиката отбрани постижения на българската сцена и любими на зрителите театрални звезди.

Специализирана програма „Шоукейс“, организирана в партньорство с Арт Офис, също отбеляза своя 5-годишен юбилей. На нея бяха показани едни от най-успешните в национален и международен мащаб български мобилни постановки от последните години. Гости на програма Шоукейс бяха театрални специалисти, критици и практики от Германия, Полша, САЩ, Сърбия

и Южна Корея. Те се включиха в международната конференция „Срещу какво се бунтува съвременният театър?“. Фестивалът бе домакин още на 3 кръгли маси, изложби и творчески ателиета.

В предпоследния ден на МТФ „Варненско лято“ председателят на Общински съвет Варна Николай Апостолов връчи „Плакет на Председателя на Общински съвет Варна“ на артистичния директор Цветана Манева и на неговия изпълнителен директор Николай Йорданов за заслугите им в създаването на фестивалната тра-

диция. От името на Общински съвет Варна и от свое име той изрази благодарност и към Ириней Константинов – председател на БАТ, към фестивалния екип и всички, които заедно създават театралния празник.

Селекционер на 21-то издание на Международен театрален фестивал „Варненско лято“ ще бъде театроведът Явор Койнаков, избран от Общо събрание на членовете на Българска асоциация за театър.

КУЛТУРНА
ФОНДАЦИЯ „A25“

ПРИТЧИ ДАВАТ ПЪТ КЪМ МЪЛЧАЛИВИЯ ИВАН ТОМАНОВ

Художественият музей "Георги Велчев" отново подари на варненци значима среща с неповторим скулптор и художник

И пак настъпи деветият ден на поредния месец и Художественият музей "Георги Велчев" отвори врати. През юни в него се настаня с рисунки Иван Томанов.

Непознат за мен, а може би и за други приятели на варненските галерии, авторът донесе за първи път във Варна свои работи. Не скулпторите си, оживяващи емблематични пространства в София, познати на различни места, както научих. Иван Томанов освети пространството на старата къща с огнедишащи рисунки. Ярки, оптимистични, магнетизиращи сетивата, предизвикващи чувствителност към надматериалното, произведениата наистина отговарят в пряк и в преносен смисъл на осветяването. Пълни са със светлина, внушават светло. А и показват, водят, изпълват с осветеност. Направени на един дъх, условни, линейни, центрични композиции карат погледът да обзоре малкото пространство на листа, взет като на шега от ученическо блокче и да продължи напред. Към вътрешността на рисунката, към художника, към собствената си личност.

Интересно е подредена изложбата. Рисунките са събрани, композирани по теми, по цвят, образи, а може би и по други идеи, познати на Томанов, върху по-го-

леми пана. Така отделните ескизи създават мащаби, изпълнени с нови и нови усещания. Получава се разговор. Авторът насочва към универсални, всемирни мотиви. Не бих казала, че изповядва кон-

Портрет на Иван Томанов от Ваня Пръмов

кретна религиозност. Но със сигурност, без да е споделил и една дума с мен, Томанов безсловесно ме води към Универса.

В рисунките се появяват ангели, Самотният човек се вижда в това, което всеки търси, Бог като че ли се приближава до немошните, жертвоприношение завърта историческата памет, светци, икони, олтар, погребение, конници и отново възвисяване изпълват света, предложен от автора.

Според изкуствоведи той създава експресионизъм, който се примесва с нов символизъм. Условност с уникален пластичен израз изпълват рисунките. Покхватите са смесени.

Но когато човек се докосва до света на друг, необходимо ли е непременно да се формулира, да се слага в конкретика направеното?

Изложбите, както и всички други прояви на човешкия дух чрез изкуство, изискват най-вече

раждане на досег. И това се получава с непознатия до скоро за мен Иван Томанов.

Оказа се, че няма кой знае колко писания за него. Но има сайт, който е създаден „... по поръчка на респектирани и развълнувани от изкуството на Ив.Томанов приятели-почитатели, в желанието им за създаване на възможност за много хора да се докоснат и съпреживеят магията на неговите творби.“

Чудесно!

Това показва, че има хора, петимни за съпреживяване. Негов съмишленник на един дъх разказа как Томанов, който има най-голямата и най-добра леярна в България, прави уникални скулптури, рисува непрекъснато дали в ателието си в Сопот или на други места, е без значение. Докато се храни, докато разговаря. Стоп. Не обичал да говори. Заради това и не го прикотках за интервю. Предпочетох да приема неговия начин. Пред рисунките му разбрах, че притчите се пишат и с фигури, с цветове. И така се дава път за мислене, усещане за позитивното, утвърждаване на доброто. Ражда се и усмивка. Какво повече?

АРТ МАРКОНИ ОТ- БЕЛЯЗА СВОЯ ВТОРИ РОЖДЕН ДЕН В СРЕ- ДАТА НА ЮНИ

Сборната изложба живопис, графика, малка пластика събра приятелите на Маркони – галериската Ваня Маркова. Колко са

имената на хората на изкуството? Много. Все именити и все артистично непретенциозни. Защото са запомнящи се, и носещи знака плюс. Благодарение на тях и на неподражаемата енергия на Ваня, на подкрепата на мъжа до нея и на забележителния четирикрак другар, създаването на нещо лудо, но необходимо – убежище на изкуството, е неоспорим факт. Две години пулсира „Арт Маркони“. Как се поддържа нормално налягане си знае Маркони. Но въпреки препятствията в българската действителност оцелява. Да ѝ дадем думата:

*Прегорели тревя са мечтите ми,
жилави троскоти плъзнали в
суша и в препънати дни.
Малко дъжд – избуяват тревите,
китно просват дъхави, бухнали,
нежни следи.*

*И праметнала шала им аз
прекрачвам в надеждата.
Всяко утро е факел, светлина и*

*посока.
Днес изтривалка зелена изглеждам,
утре лес непроброден, неприлично*

*висок.
Искам целия свят да обгърна,
да закрилям, да стопля, да утеша,
да се рея зелена, лъчиста,
превърнала*

себе си в протичка тиха трева.

„Двете години от съществуването на нашето естетическо убежище приличат на онази малка книжка за приятелството. Всеки миг от тях е свързан с някого, който е част от случващото се тук. В мейл листа ни съм ви разделила за улеснение на: художници, поети,

Слизане в ада от Томанов

писатели, ценители, партньори, медии, приятели и т.н. Но когато търся някого конкретно, трудно се ориентирам в коя графа да погледна, защото междувременен той вече не е само художникът, поетът, ценителят, партньорът, журналистът еди-кой си, а е и приятел. И започвам да чопля мейлите един по един, за да го открия, но това е едно приятно занимание. Прекрасно е, че нашето общество на хора, изпитващи потребност от общуване с изкуството, все повече разширява периметъра си. Градовете и границите стават само географски понятия. Благодарим ви!“

ТАТИНА МЛАДЕНОВА

„НЕ ДЕЛИМО“

Изложба живопис
на ПАВЕЛ МИТКОВ

„Неделимо“ е събирателният образ на идеята в поредната изява на Павел Митков. Интуитивен и зареден с оптимизъм той провокира към балансиране на емоциите и овладяването им в градивна посока. Артистично, с неподражаем замах смесва философия, художествена изразност и поезия. В този многопластов микс неделимите числа 11 и 22 имат отключващи роли.

Мистичното число 11 се нарича в нумерологията, заедно с 22, господарско число. То носи окултни, сензитивни и интуитивни качества. Крие в себе си онази велика сила, която чака да бъде овладяна. 11 вечно търси пътя към третата сила, която ще се появи, за да го балансира и да изгладя противоречията му. Затова, ако човекът не успее да постигне трите единици, символ на най-слънчевото число, архисимвол на Единия, на Твореца, то поне трябва да достигне до осъзнаването, че притежава в себе си две равностойни единици. Те могат да означават два бога, бог и човек, две слънца, които да достигнат лична уравновесеност и устойчивост, без да се налага да се състезават по надмощие.

Неслучайно, България има

близо 111 хил. кв. км. площ, от които 333 кв.км. са вода.

Основният текст на Кабала /"Зоар, Зохар"/, съдържащ 13 правила, поучава към израстване, промяна, създаване нови нива на съществуване чрез активно духовно

преобразяване до степен вече да не бъдем само следствие, а причина за случващото се. Правило 11 в Зоар е много важно и то гласи така: „Когато трудностите изглеждат непреодолими, вложете увереност. Светлината винаги е там“.

Целта на духовното усъвършенстване на личността е всеки човек да стигне до разбирането на своето предназначение в материалния и в духовния свят. Няма готови рецепти. Всеки върви по своя път, носейки своя опит и достигнати нива. Оставя послания, следи от личните си битки, загуби и победи. Споделя, провокира, измолва, подарява... Всеки ден е нов ден, ново начало, нов шанс.

ВАНЯ МАРКОВА –
галерия „Арт Маркони“

МЕЖДУ АБСТРАКТ- НОТО И РЕАЛНОТО

Изложба - живопис на ВАЛЕРИ
ЛАЗАРОВ в „Арт галерия“

Междиноста между абстрактното и реалното, която заявява авторът, се състои в неговия отказ картината да бъде просто „фотоповърхност“, регистрираща действителността, и желание да представява пространство на въображението, паметта, спомена и емоцията.

Експозицията включва тридесет маслени платна, обединени в три тематични цикъла – градски пейзажи, женски образи и абстрактни композиции. Образите в картините са конкретни дотолкова, доколкото фигуралността им е

заимствана от реалността, но те са отведени отвъд това като само насочват мисълта на зрителя. Силната стилизация в платната, неспокойната линия на рисунка, динамичния ритъм между форма и цвят, сложеният графичен елемент в платната

отпращат към полето на знаковото изкуство. Това се затвърждава и с използваните колажни моменти в някои от картините чрез наслагването на няколко образа. Градските пейзажи са знакови места като улиците на Париж и Амстердам, каналите на Венеция и др. Всичко това създава внушения за различно време и пространство, подчинено на естетическите закони на красотата.

АНТИЧНИ МОРЕТА

Изложба – живопис
на Валери Ценов
Арт Галерия Ларго

Това е четвъртата самостоятелна изложба на Валери в галерия „Ларго“ и във Варна. Експозицията е наречена „Антични морета“

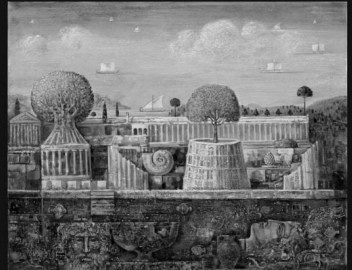
на името на нов цикъл картини, разработен от художника през последната година специално за тази изложба. Платната от този цикъл – около 15 на брой, са в основата на експозицията. Допълват ги няколко нови картини от миналогодишния цикъл „Свободни пространства“, два малки, вълшебни пролетни родопски пейзажи и два магнетични женски портрета.

Основната тема, която вълнува автора, провокирала новия цикъл картини е изгубената Атлантида.

artgallery
изложба-живопис

Валери Ценов
Антични морета

ПОКАНА

Откриване - 17 май 2012, четвъртък, 18:30 часа
Варна, ул. Св. Кирил 16, тел. 052 602 062, 0888 853 499
www.largogallery.com

„Инфула Атлантис“, „Изгубеният град“, „Полис“, „Атлантида“, „Диалог с Платон“, са част от заглавията на творбите. Ценов е подходил към темата задълбочено, с вниманието на изследовател и със страстта на откривател. Легендата за изгубеният град-остров-континент вълнува човешките умове и души още откакто Платон за първи път описва в два от своите „Диалози“ митичната Атлантида.

За Ценов този свят не е изгубен. Той живее в творбите му – вълшебен, изумрудено-зелен, въздушно-син. Античните му морета крият тайни, потънали светове, те са обиталище на богове и богини, във водите им плуват древни кораби, митични дракони, острови, населени с герои. В картините му ще открием и митичния Одисей, тръгнал на своето пътешествие, и вярната му Пенелопа, очакваща го година след година, Луна след Луна...

ИВАН ПЕТРОВ – СОКОЛОВ

СУБЕКТИВИЗМИ

Мъртвородената идея е като труп в гардероба – както и да умуваме, решението се свежда до подходящо място и здрава лопата.

Постоянна и натрапчива, мисълта за тегобите на старостта е вече старост.

Разум е нужен за силата, а за изкушенията – здравомислие.

Робът у него скрито рови в душите на другите – търси роба в тях.

„Твърдата ръка” – символ-верую на „меките” глави.

Най-лошото ни сполетява, докато се утешаваме с нашето „Има и по-лошо”.

Напъва се матушка Рус, напъва се и... току-виж родила нов Джугашвили.

За да ни предложат настояще-то, хвърляха в очите ни праха на славното ни минало.

За бедняка достойнството е лукс, а за имотния – аксесоар.

Няма неудобни въпроси. Има удобни отговори.

ВАНИЛИН ГАВРАИЛОВ

ЗА ЛЮБОВТА

Мисли и афоризми

Истински влюбеният е достатъчно объркан. Той счита, че никой наоколо не знае неговата тайна, а всъщност единствено той не знае, че всички около него са нещастни, защото я знаят.

Любовта е като странно цвете в охраняван резерват. Всички го възхваляват, малцина са усетили аромата му, а още по-малко са онези, които са го откъсвали. Последните винаги са били глобявани.

Идеалната любов е онази, която човек си представя в мечтите си, а истинската е тази, която въвежда ред в мечтите му.

Любовта е странно състояние, при което в един момент всяка от страните просто не знае къде се намира, но и двете искат да са едновременно на едно и също място.

Единственият лек против силната любов е да я консумираш.

Казват, че спасението е в любовта. Но от нея няма спасение...

ВАСИЛ ДАЧЕВ

НАДЕЖДА

Често пъти се улавям, че се гмуркам в два живота и не мога да се справя, в хитрините им омотан. Морският си е бунтарин, бреговият е сираче. Уж в живота са другари, а на дело – майка плаче. Ту съм верен на бунтаря, ту за бряг душа копнее и играта се повтаря – кой кога надделее. Аз наивно се надявам трети шанс да ме осени: първият – да не ме дави, вторият – да не ме жени.

КЛЮКИ

С клюки, гафове, гримаси, ме одумват час през час. Без магнит ми бил компаса, аз – ефе от къор Бургас.

Бил съм тапа в океана, лашкана от бряг до бряг. Бил съм копче от калкана – нито риба, нито рак.

В тоз прибой от зли тиради плавам аз немил-недраг: дявол – в рая, ангел – в ада, иначе казано – моряк.

ЛЕКАРСКИ КОНСУЛТ

Първи лекар счита, че съм зле с гастрита. Вторият открива: –Ракът ти го бива! Трети – с диагноза мозъчна склероза. А четвърти каза – чака те проказа. Петият ми рече: пътник си, човече. Шести... седми... осми, а живот – на косъм. ... Лекарите – мноого... Сам съм в некролога.

ИВАН ГЕНЕВ

НА ЗЪБОЛЕКАР*

Наш пенсионер гостува на внука си в Германия – Хамбург. Заболяло го зъб. Отиват на зъболекар. Прегледал го докторът и се произнесъл:

- Трябва да се извади.
- Иванчо, попитай го, колко ще струва.
- Хер д-р, вифил костет...?
- Драйцинг EUR.
- Само трийсет евро, дядо.
- Каак!... Трийси евро! – и скочил дядото от стола.
- Ауфидерзейн, доктор! – но стигнал до вратата:
- Я, бе, дядовото, помоли го, не може ли за пет евро само да ми го разклати? Като се прибера в Габрово, ще накарам баба ти да ми го извади.

* Иван Генев е отличен за това произведение с наградата на БНР за проза на VI Национален конкурс за хумор и сатира „Кубрат 2012”. Честито!

ПАНЧО НЕДЕВ

ЕФИКАСНО

Ако не успееш с компромат – давай с атентат!

СРЕЩУ КОРУПЦИЯТА

... борба юнашка с детска прашка!

ИЗНЕНАДА

Беше малък човек – от сорта „чик-чирик”, но стана голям политик!

НА КНИЖНИЯ ПАЗАР

Всичко книжно – леко, плоско, тъпо, става все по-скъпо!

ДЪРВЕН ФИЛОСОФ

Най-после си намери общество и сфера – във психо-диспансера.

ОТ ДЕПУТАТСКАТА КВОТА

... всичко що е анти – става и за консултантите!

ПОКЛОННИЦИ

Един му урежда скарата, други му пълнят кошарата трети му сърбат попарата!

ЗЛОТО ЗА ДОБРО

Тази криза как ли не ме люшка! Станах Гобсег, станах Плюшкин, на сметкаджийството герой – светия, натурален български Пинтия! Прагмата ми като бурен избуя – мога вече и комари да доя!

Е, и?!

Оцапаху му с компромата семейството, сурата... А той си вдигаше палата с още два-три ката!

ОТЧАЯН СЪМ!

И кучето ми почна да ме лае, за моите тревоги да нехае... И нему вече не съм арен, че бил съм... тоталитарен!

ПРАКТИЧЕН СЪВЕТ

Не Му излизай пред сурата първо със молбата! Най-напред да е... софрата!

Живко Дончев - Скарабей

Пътувайте с вестник

Той ще ви отведе в страната на прекрасното. Ще ви достави духовна наслада със своите стихове, разкази, есета, с историческите и публицистични материали, които публикува на страниците си. Всичко това само срещу 6 лева годишен абонамент. 12 броя в годината. Абонирайте се за вестник “КИЛ”. Каталоген № 2584

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ:

Иван Овчаров – главен редактор

Ванилин Гавраилов, доц. Людмила Стоянова,

Ангел Дюлгерев, Станка Бонева, Симеон Илиев

Ръкописи не се рецензират и не се връщат.

Хонорари се изплащат последните четвъртък и петък на месеца от 14 до 16 часа.

Издателство МС ООД, Печат: Разград Полиграф ООД

месечно издание

Култура, Изкуство, Литература

ISSN 1310-120X

адрес на редакцията: 9000 Варна, ул. “Крале Марко” 11,

тел.: 052/639 374; 0885 210 890

e-mail: kil2009@abv.bg

www.kilittera.ucoz.com

Издава се с финансовата подкрепа на Община Варна

ВЕСТНИК „КИЛ“ -
С МЕДИЙНОТО СЪДЕЙСТВИЕ
НА ТЕЛЕВИЗИЯ
„ЧЕРНО МОРЕ”

